

**ŞEHİTKÂMİL İLÇESİ BEYLERBEYİ, GAZİKENT VE BURAK MAHALLE
SINIRLARI İÇERİSİNDE GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KIRAÇTEPE
I. VE II. ETAP KENTSEL DÖNÜŞÜM VE GELİŞİM PROJE ALAN SINIRI VE
YAKIN ÇEVRESİ 1/25000 ÖLÇEKLİ REVİZYON ve 1/5000 ÖLÇEKLİ İLAVE
REVİZYON NAZIM İMAR PLANI
PLAN AÇIKLAMA RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.ÜLKE VE BÖLGE İÇERİSİNDEKİ KONUMU	3
2.GAZİANTEP İLİNİN ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ.....	5
2.1.KARA ULAŞIMI	5
2.2.DEMİRYOLU ULAŞIMI	7
2.3.HAVAYOLU ULAŞIMI.....	8
3.GAZİANTEP İDARİ YAPISI	9
4.GAZİANTEP' İN TARİHİ	11
5.DOĞAL YAPI.....	14
5.1.İKLİM ÖZELLİKLERİ.....	14
5.2.JEOLOJİK YAPI.....	16
5.3.DEPREM DURUMU	18
6.DEMOĞRAFİK YAPI.....	19
6.1.NÜFUS.....	19
6.2.EKONOMİK YAPI.....	20
7.PLANLAMA ALANINA AİT ANALİTİK ÇALIŞMALAR.....	22
8.PLAN AMACI VE GEREKÇESİ.....	50
9.MEV CUT İMAR PLANLARI.....	53
9.1.MEV CUT 1/25000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI.....	53
9.2.MEV CUT 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI.....	54
10.ÖNERİ İMAR PLANI	54
10.1.PLANLAMA ALANI YAPILAŞMA KARARLARI.....	54
10.2.ÖNERİ 1/25000 ÖLÇEKLİ REVİZYON VE 1/5000 ÖLÇEKLİ İLAVE REVİZYON NAZIM İMAR PLANI.....	55
11.PLAN NOTLARI	61

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1: Gaziantep İlinin Türkiye'deki Konumu.....	3
Harita 2: Gaziantep İl ve İlçe haritası.....	4
Harita 3: Karayolları 5. Bölge Haritası	6
Harita 4: Karayolları Genel Müdürlüğü 5. Bölge Gaziantep İl Haritası	6
Harita 5: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Bölge Haritası	7
Harita 6: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Haritası	8
Harita 7: Gaziantep İli İdari Yapısı	10
Harita 8: Jeoloji Haritası	17
Harita 9: Deprem Haritası	18
Harita 10:Planlama alanının konumu	21
Harita 11:Eğitim Analizi	22
Harita 12:Yükseklik Kuşakları Analizi	22
Harita 13:Gaziantep İl Bütünü 1950 sonrası imar planı.....	51
Harita 14: Mevcut 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı	53
Harita 15: Mevcut 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı	54
Harita 15: Mahalle ölçeğinde, erişilebilirlik, kurum görüşleri ve topografyaya uygun olarak hazırlanmış olan planlama çalışmasından bir bölge.....	55
Harita 16: Planlama alanındaki ulaşım bağlantıları	56
Harita 17: Eğitim Alanları İlişkisi	57
Harita 18: İbadet Alanları İlişkisi	57
Harita 19: Sağlık Alanları İlişkisi.....	58
Harita 20: İbadet, Eğitim, Sağlık Alanları İlişkisi.....	58
Harita 21:Yeşil Alanlar Mekânsal dağılımı	59
Harita 22: Öneri 1/25000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı	59

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1:Gaziantep İli İklim Grafiği	14
Grafik 2: Gaziantep İli Sıcaklık Grafiği	15

1. ÜLKE VE BÖLGE İÇERİSİNDEKİ KONUMU

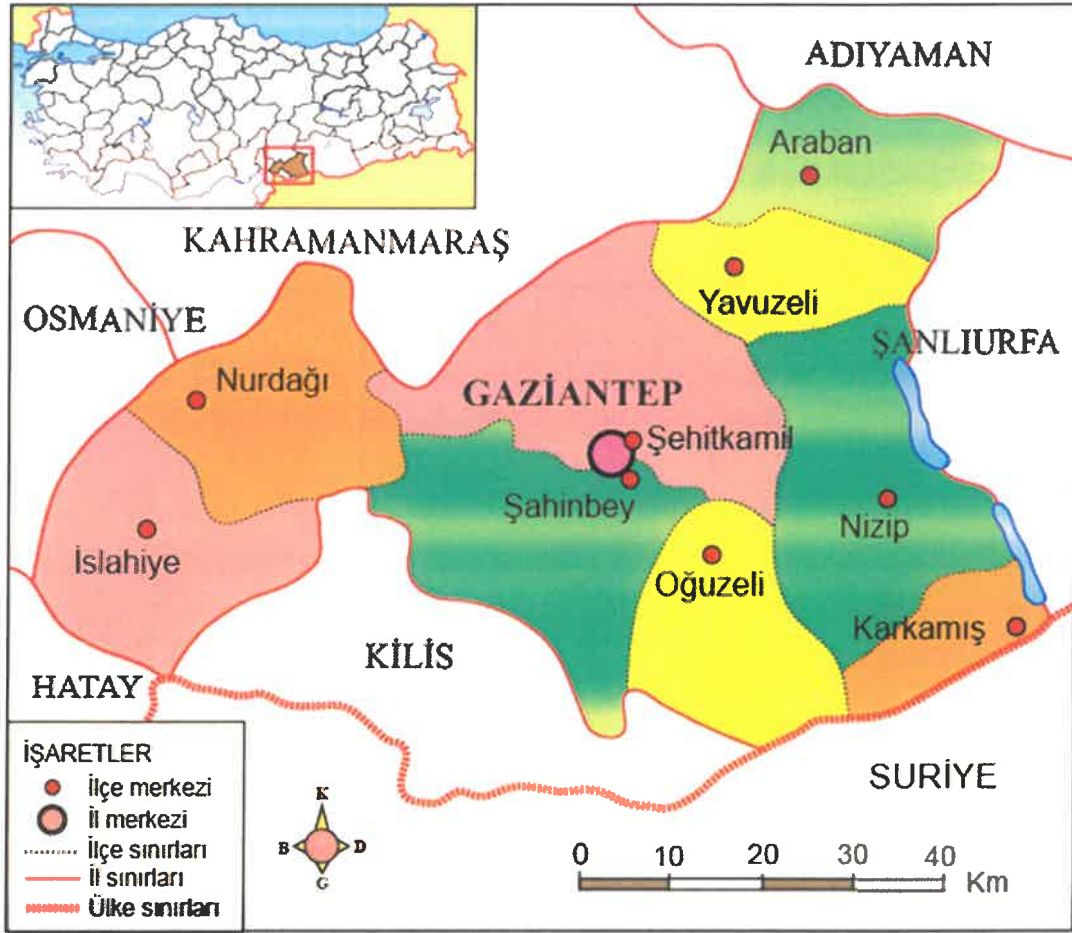
Gaziantep İli, Akdeniz Bölgesi'nden Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne geçiş alanında yer almaktadır. İlin doğuda kalan kısmı Güneydoğu Anadolu Bölgesi içinde, İslahiye, Nurdağı İlçeleri ile Şahinbey İlçesinin bir bölümü ise Akdeniz Bölgesinde kalmaktadır. İlk çağlardan bu yana insanlığın yerleşik yaşama geçtiği Mezopotamya bölgesinin bir parçası olan Gaziantep, ulaşım açısından da stratejik konuma sahiptir. İstatistiki bölgeler açısından bakıldığında ise Gaziantep İli, Adıyaman ve Kilis illeri ile birlikte Düzey-2 bölgelerden TRC1 istatiki bölge sınırları içinde konumlanmaktadır.

Gaziantep il sınırları içinde kalan alanların büyüklüğü 6870,83 km² olarak belirlenmiştir. Diğer yandan, Harita Genel Komutanlığı tarafından Türkiye Mülkî İdare Bölümler Haritası üzerinden yapılmış olan hesaplama göre ise il sınırları içindeki alanın büyüklüğü 6803 km² olarak belirlenmiştir.

Gaziantep il sınırları, doğuda Fırat Vadisi, kuzeyde Pazarcık Ovaları, batıda Amanos Dağları'ndan oluşan doğal sınırlarla belirlenmiştir. Gaziantep İli, kuzeyde Kahramanmaraş ili Pazarcık İlçesi, kuzeydoğusunda Adıyaman İline bağlı Besni ilçesi, güneyde Suriye Devleti ile Kilis İli, güneybatıda Hatay ilinin Hassa İlçesi, doğuda Şanlıurfa İline bağlı Birecik ve Halfeti İlçeleri ve Fırat Nehri ile çevrelenmiştir.

Harita 1: Gaziantep İlinin Türkiye'deki Konumu

Harita 2: Gaziantep İl ve İlçe haritası

Gaziantep İli içindeki alanların havza sınırları açısından konumuna bakıldığında, ilin büyük bölümü “Fırat Havzası” içinde yer alırken bazı kesimlerin ise Asi ve Ceyhan olarak adlandırılan havzalar içinde yer aldığı görülmektedir. Merkez kenti oluşturan Şahinbey ve Şehitkamil ilçelerinin büyük bölümü ile Araban, Yavuzeli, Nizip, Karkamış ve Oğuzeli ilçelerinin tamamı Fırat Havzası içinde kalmaktadır. Diğer yandan Gaziantep il sınırları içindeki ilçelerden, batı yönündeki İslahiye İlçesi’nin tümü ile Nurdağı İlçesi’nin güneybatı bölümü ve merkez kent ilçelerinden Şahinbey İlçesi’nin batısında küçük bir bölümü Asi Havzası içinde yer almaktadır. Asi Havzası, Gaziantep İli içindeki bu alanlarla birlikte Hatay İli’ni kapsamaktadır.

Gaziantep İli’nin kuzeybatı kesiminde yer alan Nurdağı İlçesi’nin güneybatısı Asi Havzası içinde kalırken diğer bölümleri ise Ceyhan Havzası içinde yer almaktadır. Ayrıca merkez kent ilçelerinden Şehitkamil İlçesi’nin batısında küçük bir bölümü de Ceyhan Havzası

içinde kalmaktadır. Ceyhan Havzası, Gaziantep İli içindeki bu alanlarla birlikte Kahramanmaraş, Osmaniye illerinin tamamı ve Adana İli'nin bir bölümünü kapsamaktadır.

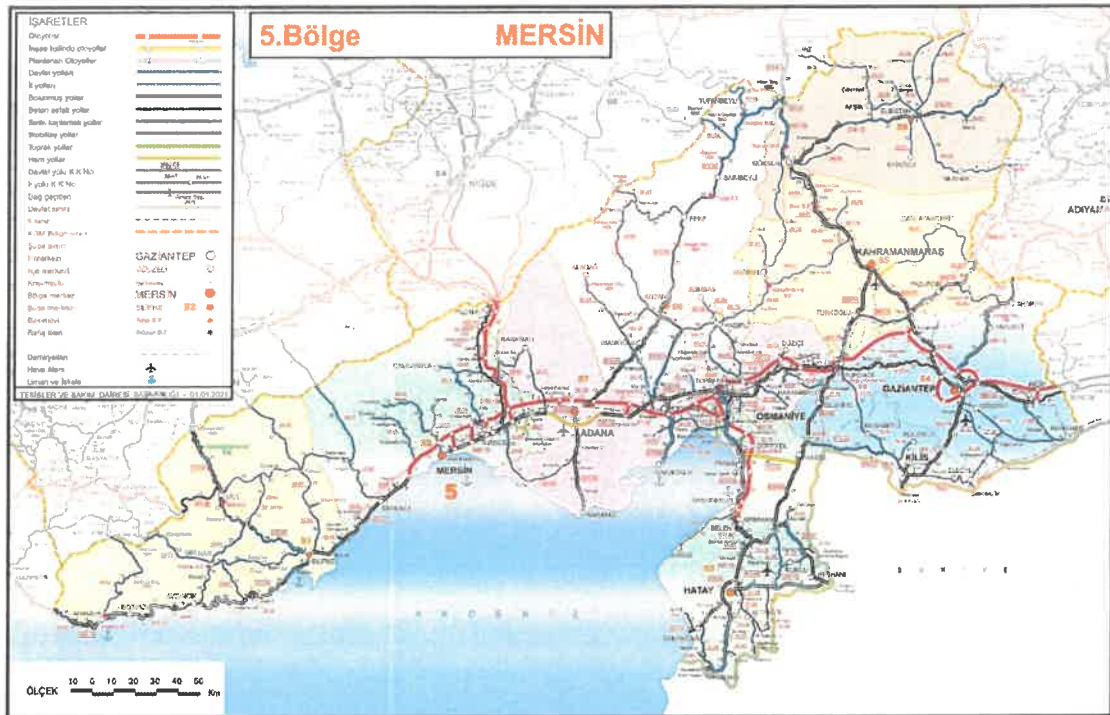
2. GAZİANTEP İLİNİN ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ

Gaziantep, Anadolu ile Mezopotamya arasında yer aldığı için tarih boyunca hep ticaret yolları üzerinde yer almıştır. Bunlardan en önemlisi İpek Yolu'dur. Bu sebepten dolayı ilde kara ve hava ulaşımı çok gelişmiştir. Gaziantep'in denize kıyısı olmadığı için kentte deniz ulaşımı yapılamamaktadır. En yakın liman kentleri İskenderun ve Mersin'dir.

2.1. KARA ULAŞIMI

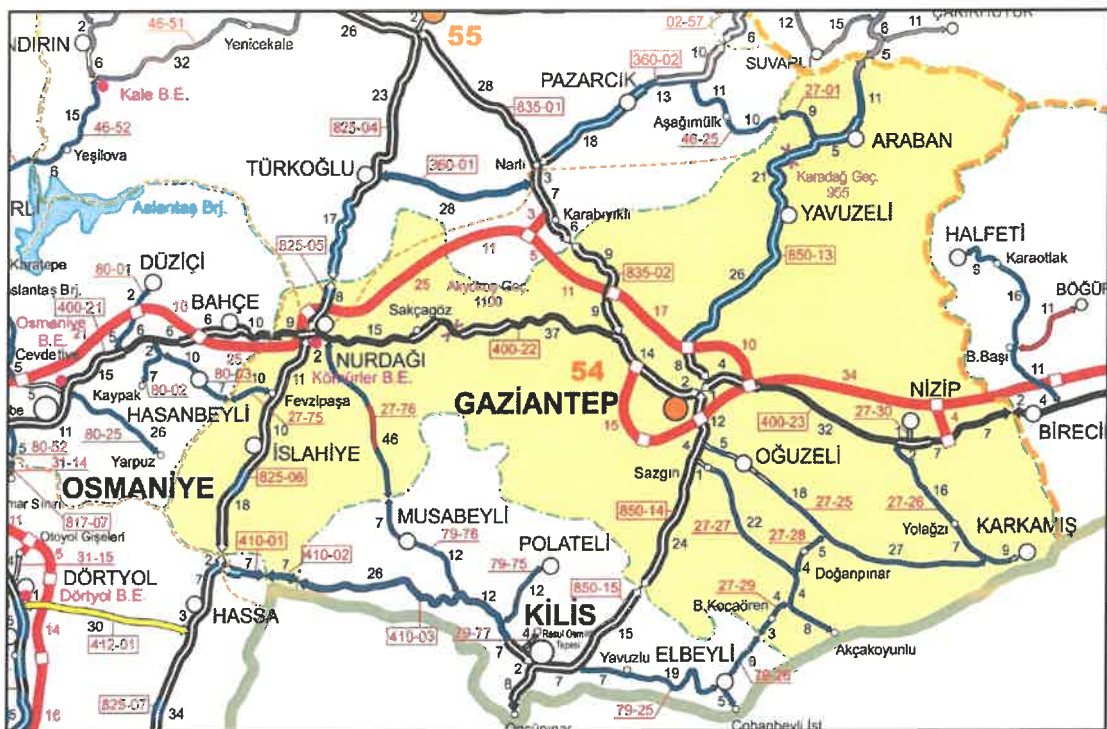
Gaziantep, karayolları açısından önemli bir kesişme noktası niteliğindedir. Gaziantep il sınırları içine ulaşan, il sınırlarından geçen ve İli Ülke ulaşım ağına bağlayan ana karayolu aksı, Tarihi İpek Yolu olan D-400 karayoludur. Mersin Limanı ile de bağlantı sağlayan, kentin içinden geçen bu yol, Ortadoğu'ya açılan kapı olması nedeniyle İli bölge içinde önemli konuma getirmiştir. Gaziantep, karayolu bağlantısı ile, Osmaniye üzerinden Adana'ya ve Mersin'e, Birecik üzerinden Şanlıurfa'ya, Narlı üzerinden Kahramanmaraş'a, Fevzipaşa üzerinden Antakya'ya, Kilis üzerinden Halep'e (Suriye), Kilis'ten ayrılan bir yolla Hassa üzerinden yine Antakya'ya ve Besni üzerinden Adıyaman'a bağlanmaktadır. Bu yollarla önemli bir kavşak noktasını oluşturan Gaziantep, karayolu ulaşımı yönünden toplanma ve dağılma noktası niteliğindedir. Gaziantep, tarih boyunca önemli ticaret yolları üzerinde olduğu için kara ulaşımında da çok gelişmiştir. Özellikle Avrupa'dan Asya ve Afrika'ya geçişi sağlayan E-24 otoyolu, kentin gelişiminde önemli rol oynar. Ancak ildeki en önemli yol Gaziantep-Adana-Tarsus Otoyolu'dur.

Gaziantep'e önemli kentlerden karayolu mesafeleri												
Şehir	İstanbul	Ankara	İzmir	Adana	Bursa	Antalya	Konya	Samsun	Mersin	Kayseri	Diyarbakır	Kahramanmaraş
Uzaklık (km)	1152	673	1106	206	1043	764	562	684	302	353	313	84

Harita 3: Karayolları 5. Bölge Haritası
Kaynak: www.kgm.gov.tr

Kaynak: www.kgm.gov.tr

Harita 4: Karayolları Genel Müdürlüğü 5. Bölge Gaziantep İl Haritası

Kaynak: www.kgm.gov.tr

2.2. DEMİRYOLU ULAŞIMI

Gaziantep 1954 yılında ülke demiryolu ağına bağlanmıştır. Karayolunda olduğu gibi demiryolu bağlantısında da önemli güzergâhlar üzerinde yer almaktadır. Gaziantep'ten demiryolu ile yurtiçi bağlantılar sağlandığı gibi Irak ve Suriye ile de bağlantı sağlanabilmektedir. Gaziantep demiryolu ağı, TCDD Genel Müdürlüğü 6. Bölge Müdürlüğü sınırları içerisinde kalmaktadır. Adana-Malatya demiryolu hattı ilin kuzey kesiminden geçmekte olup bu hat üzerindeki Fevzipaşa ve Nurdağ istasyonları Gaziantep il sınırları içinde kalmaktadır. Fevzipaşa İstasyonu'ndan sonra Gaziantep il sınırları içerisinde güney yönünde İslahiye üzerinden Tahtaköprü'ye uzanan demiryolu hattı İslahiye İlçesi'ndeki sınır kapısından Suriye demiryolu hattına bağlanmaktadır. Fevzipaşa-Tahtaköprü demiryolu hattı 398 km. uzunluğundadır.

Adana-Malatya demiryolu hattı üzerindeki Narlı İstasyonu'ndan ayrılarak Gaziantep'e bağlanan hat ise ildeki en önemli güzergâhı oluşturmaktadır. Bu hat Narlı'dan itibaren Salmanlı ve Keleş istasyonlarından sonra Gaziantep il sınırları içindeki Akçagöze, Şehitarif, Başpınar, Dülük, Gaziantep, Mustafayavuz, Türkyurdu ve Nizip istasyonları üzerinden Karkamış'a bağlanmaktadır. Karkamış'tan sonra doğu yönünde devam eden hat Şanlıurfa ve Mardin il sınırlarından geçerek Nusaybin'e ulaşmaktadır. İl sınırları içinde var olan demiryolu ağı Gaziantep il merkezinden ve Organize Sanayi Bölgesi'nden de geçmektedir. Gaziantep demiryolu hattının Başpınar İstasyonu Organize Sanayi Bölgesi'ne hizmet vermekte olup yük taşımacılığı açısından önemli avantaj sağlamaktadır.

Harita 5: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Bölge Haritası

Harita 6: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Haritası

Kaynak: www.tcdd.gov.tr

Gaziantep'te raylı ulaşım oldukça gelişmiştir, kent merkezinde ulaşım gelişmiş tramvay ağı ile sağlanmaktadır. Gaziantep'te şu anda işleyen 3 tane tramvay hattı bulunmaktadır, 1.Etap Gar-Üniversite hattının yapımı 2008 yılında başlamış, 2010 senesinin haziran ayında hizmete girmiştir. daha sonra 2.Etap Karataş hattı yapılmış ve 3.Etap İbrahimli hattı da yapıp, 2013 yılında İbrahimli hattı hizmete girmiştir. Ayrıca Gaziantep'te 25 kilometrelik banliyö tren hattı olan Gaziray inşasında son aşamlara gelinmiştir. Gaziray Türkiye'nin en büyük metro projesinin alt yapısıdır. Ayrıca Gaziray'ın 5 kilometrelik bir kısmı yer altı metrosudur. Gaziray'ın tamamlanmasının ardından Gar-Şehir Hastanesi ve Gar-Onkolji Hastanesi arasında 2 farklı hatta metro projeleri yapılması planlar arasındadır.

2.3. HAVAYOLU ULAŞIMI

Kent merkezine 19,6 km uzaklıkta Oğuzeli ilçe sınırları içinde yer alan Gaziantep Havalimanı 1976 yılından bu yana hizmet vermektedir. 1993 yılında uluslararası nitelik kazanmış olan havalimanı iç hat, dış hat ve yük taşımacılığında ulaşım hizmeti sağlamaktadır. Havalimanı, 2006 yılında tamamlanan modernizasyon çalışmaları sonrasında uluslararası standartlara uygun hale gelmiştir.

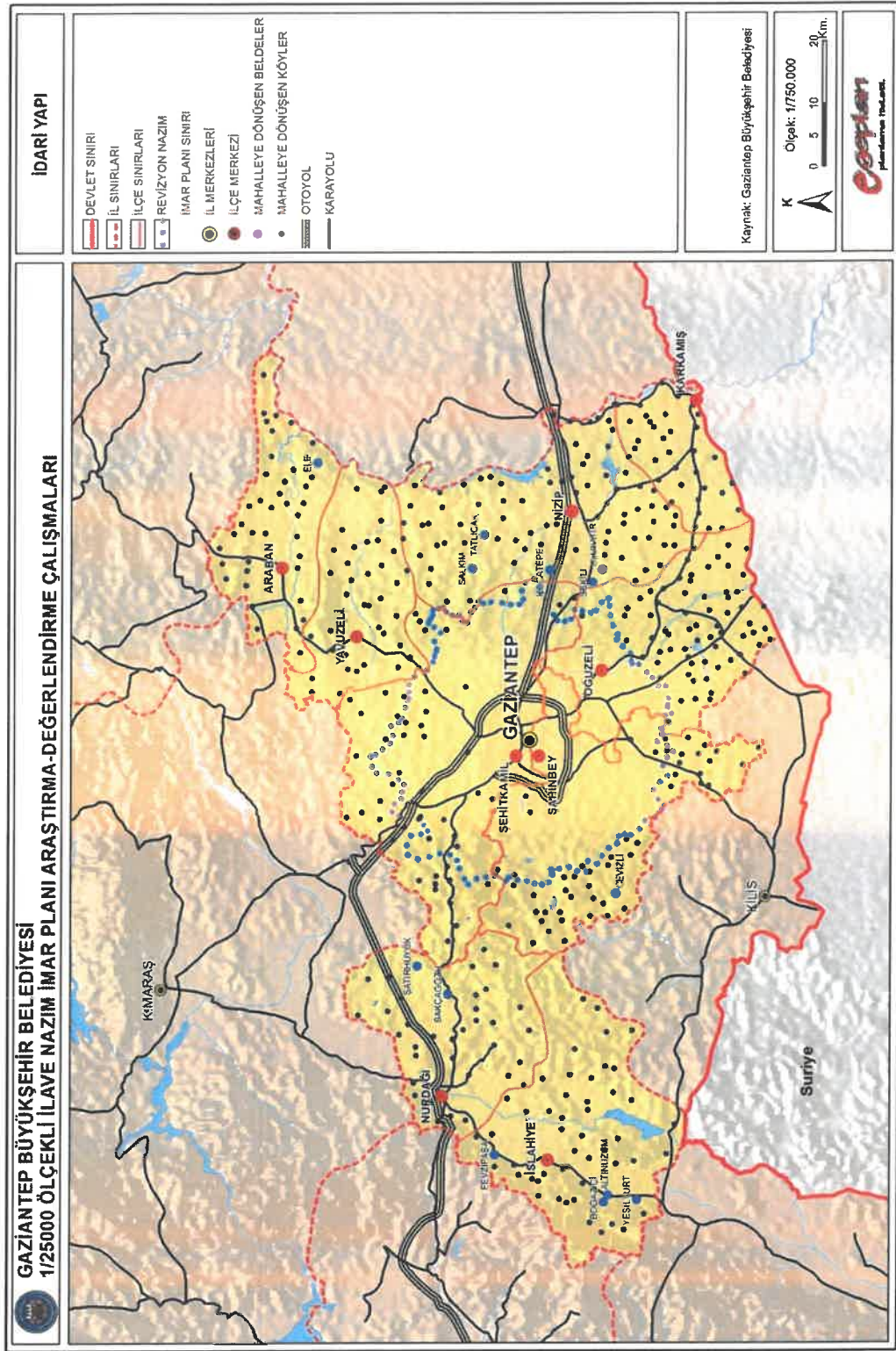
3. GAZİANTEP İDARİ YAPISI

Her dönemde önemli yerleşim merkezi olma özelliğini koruyan, Gaziantep İli Cumhuriyet Döneminde de il statüsünü korumuştur. 1926 yılında Halfeti İlçesi bucak merkezine dönüştürülerek Şanlıurfa İline, buna karşılık Nizip bucağı İlçe yapılarak Gaziantep İline bağlanmıştır. 1933 yılında Kahramanmaraş İlinden Pazarcık İlçesi ile Osmaniye İlinin kaldırılması sonucu buraya bağlı İslahiye İlçesi Gaziantep'e bağlanmış, bir süre sonra Pazarcık İlçesi tekrar Kahramanmaraş İline bağlanmıştır. 1946 yılında Oğuzeli İlçesi, 1957 yılında ise Araban ve Yavuzeli İlçeleri kurularak Gaziantep'e bağlanmıştır.

1987 yılında Gaziantep il merkezinde Büyükşehir Belediyesi kurularak, Merkezde Şahinbey ve Şehitkamil İlçeleri oluşturulmuştur. 1990 yılında Nizip İlçesi'nden Karkamış, İslahiye İlçesi'nden Nurdağı ayrılarak ilçe olmuştur. 1995 yılında Kilis İlçesi il haline getirilirken, Oğuzeli ilçesine bağlı Elbeyli Bucağı ve köyleri Kilis İline bağlanmıştır. Büyükşehir Belediyesi sınırları 2004 yılında çıkarılan 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile genişletilmiş ve Oğuzeli İlçesi de Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı ilçeler arasına katılmıştır.

06.12.2012 tarih 28489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6360 sayılı Kanun uyarınca Büyükşehir Belediye Kanunu'nda yapılan düzenleme ile 30 Mart 2014 Yerel Yönetim Seçimleri sonrasında, mevcut 16 Büyükşehir'in tamamında, İstanbul ve Kocaeli örneklerinde olduğu gibi il sınırları içindeki tüm alanların büyükşehir belediyesi sınırları içine alınması kabul edilmiştir. Bunun yanı sıra il sınırları içindeki nüfus büyüklüğü 750.000 kişiyi geçen illerin de büyükşehir statüsüne alınması kabul edilmiş, bu kapsamda 14 ilde daha büyükşehir belediyesi kurulması kararlaştırılmıştır. Büyükşehir belediyelerine yönelik yapılan düzenleme ile 30 Mart 2014 Yerel Yönetim Seçimlerinin ardından büyükşehir/il sınırları içinde bulunan tüm belde belediyelerinin kapatılması, beldelerin ve köylerin mahalle statüsüne dönüştürülmesi de kararlaştırılmıştır.

Bu kapsamda, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin sınırları il mülki sınırları haline gelmiş ve Gaziantep il sınırları içinde var olan 13 beldenin ve 439 köyün tüzel kişilikleri sona erdirilerek, bu yerleşme birimleri ilçe belediyelerinin sınırları içinde birer mahalleye dönüştürülmüştür. Yapılan düzenleme sonucunda Gaziantep il sınırları içindeki alanların geneline 9 ilçe belediyesi ve bir büyükşehir belediyesi olmak üzere 10 belediye tarafından hizmet verilmesi öngörülmüştür.

Harita 7: Gaziantep İli İdari Yapısı

Kaynak: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi 1/25000 ölçekli nazım imar planı

4. GAZİANTEP' İN TARİHİ

Gaziantep İli İlk Çağ'dan günümüze yerleşime konu olmuş Mezopotamya, arkeolojik ve kültürel değerler açısından oldukça zengindir. Çalışmanın bu bölümünde, öncelikle il'de ören yeri niteliği kazanmış, kazısı süren ya da henüz herhangi bir kazı çalışması yapılmamış antik dönem yerleşimlerine, höyüklere, Tümülüslere ilişkin alınmış tescil kararlarına yer verilirken bu kararların yanı sıra, arkeolojik alanlara ilişkin kısa tarihçe ve bulgulara ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Yapılan arkeolojik araştırmalara göre Gaziantep ve çevresi Anadolu'nun ilk yerleşilen alanlarından biridir. Yöredeki ilk yerleşimlerin M.Ö. 10.000'lere tarihlenen Paleolitik Çağ'a uzandığı yapılan kazılarda ele geçen buluntulardan anlaşılmaktadır. Ayrıca bölgede Kalkolitik, Tunç, Mitanni, Hitit, Asur, Pers, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı dönemlerine ait buluntular da elde edilmiştir.

Mezopotamya ve Suriye ile Anadolu arasındaki önemli geçiş noktalarından bir olan Gaziantep'te, Dülük Köyü civarında yer alan Şarklı Mağara Paleolitik dönem insanların barındıkları yerdir. Burada yaşayan insanlar literatüre "Dolikien" adıyla geçmiş olan özel bir alet tipini geliştirmişlerdir. Karkamış, Sakçagözü, Yunus ve Turlu gibi merkezlerde ele geçen buluntular Neolitik dönemin varlığını kanıtlamaktadır. Tilmen, Gedikli, Şaraga, Tilbaşar gibi merkezler de Kalkolitik döneme ait yerleşmelerdir. Yörede Sakçagözü ya da Coba Höyük diye bilinen yerleşme yeri M.Ö. 5000-3000'lerde yaşanan Kalkolitik dönemi temsil etmektedir.

M.Ö. 3000-2000, Erken Tunç Çağına ait buluntular Gedikli, Tilmen Höyük, Sakçagözü ve Zincirli'de yapılan kazılarda ortaya çıkmıştır. Güneydoğu Anadolu'da M.Ö. 2000-1400 tarihlerinde Orta Tunç Çağı döneminde iç işlerinde bağımsız, dış işlerinde Babil'e bağlı olan küçük Küçük Kent Devletleri bulunmakta, M.Ö. 1550 de Mitanniler bu devletler üzerinde egemen olmuş, Mitanniler' in egemenliği, M.Ö. 1400 de Anadolu'da kurulan Hitit yönetimi ile son bulmuştur. Geç Tunç Çağında (M.Ö. 1400-1200) Gaziantep Hitit Devleti'nin merkez kenti konumunda olan Gaziantep dışında, Dülük, Kargamış, Zincirli, Coba Höyük bölgedeki diğer önemli şehirlerdi. Gaziantep'in 10 km. kuzeybatısında yer alan Dülük kenti dini merkez olması nedeniyle diğerlerinden ayrılır. Ayrıca, İslâhiye'nin 20 km. güneybatısındaki Hititlerin heykel atölyesi olarak kullandıkları Yesemek, türünün dünyada tek örneğidir.

Frigya Devleti'nin kurulmasıyla Gaziantep bağımsız Hitit Kent Devleti durumuna gelmiştir. Bölge, Mezopotamya'da kurulan Asur Devleti M.Ö. 850 ile 612 arasında Asur egemenliğinde kalmış, daha sonra Medler'in hâkimiyeti altına girmiş, M.Ö. 539-533 yılları arasında Perslerin eline geçen yöre Kapadokya Satraplığı'na bağlanmıştır, M.Ö. 333'te Büyük İskender'in Pers Devletini yıkmasından sonra da Roma İmparatorluğu'na bağlanmıştır. M.S. 395'e kadar Roma Dönemi egemen olmuştur. Romalılar, yerel halkın gelenek ve göreneklerine, dil ve dinlerine, günlük yaşantısına karışmadığından bu dönemde Dolikhe (Dülük), Kiliza (Kilis), Karus, Belkis gibi kentler gelişmiştir. Roma İmparatorluğunun bölünmesinden sonra MS 636 yılına kadar Bizans İmparatorluğunun yönetimi altında kalmıştır. Bölge, Halife Ömer zamanında, 639'da Antep, Dülük, Merziban, Raban, Tılbaşar Kaleleri Bizanslılardan savaşız alınmıştır. Abbasiler döneminde Gaziantep sınırda kurulan askeri bölgelerden biridir. Birçok kez savaş olmuş Bizans ve İslam topluluğu arasında el değiştirmiştir.

11. yüzyıl sonlarına doğru Oğuzlar soyunda olan Türkmenler devamlı olarak yerleşmeye başlamışlardır. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra bölgede Selçuklu İmparatorluğuna bağlı bir Türk Devleti kurulmuştur. 1270 yılında Moğolların istilasıyla yıkılan kent, daha sonra Dulkadiroğullarının (1389) ve Memlûklülerin (1471) eline geçmiştir. 1516 yılında Yavuz Sultan Selim tarafından Memlûklüler'e karşı yapılan Mercidabık Meydan Savaşı'ndan sonra Gaziantep ve yöresi Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetimine girmiştir.

Osmanlılar idaresinde önce Zulkadriye (Maraş) eyaletine bağlı bir sancak merkezi, daha sonra, 1818'de Maraş vilayetinden alınarak bir kaza halinde Halep Eyaleti Merkez Sancağı'na bağlı kaza merkezi olmuştur. 1516'da Osmanlıların eline geçtikten sonra Osmanlıların yükselme devri, Gaziantep içinde yükselme devri olmuştur. Bu devirde yapılmış cami, mescit, medrese, han ve hamam sayısı oldukça çoktur. Kent yalnızca imar yönünden değil üretim, ticaret ve el sanatları yönünde de ilerlemiş ve Avrupa'ya dokuma satar duruma gelmiştir.

Kentin ticaret yolları üzerinde olması, çeşitli ürünlerin ve halkın ticaretle uğraşması nedeniyle Gaziantep, Osmanlılar devrinde bölgesel bir merkez durumuna gelmiştir. Osmanlıların gerileme devrinde ise Gaziantep de karışıklıklar olmuş, çeşitli başkaldırımlar görülmüştür. Kent, 1818'de kuraklık, 1821'de deprem, 1826'da veba salgını ve 1839'da Mısır Valisi Kavalı Mehmed Ali Paşa'nın Oğlu İbrahim Paşa'nın saldırısından geniş ölçüde etkilenmiştir.

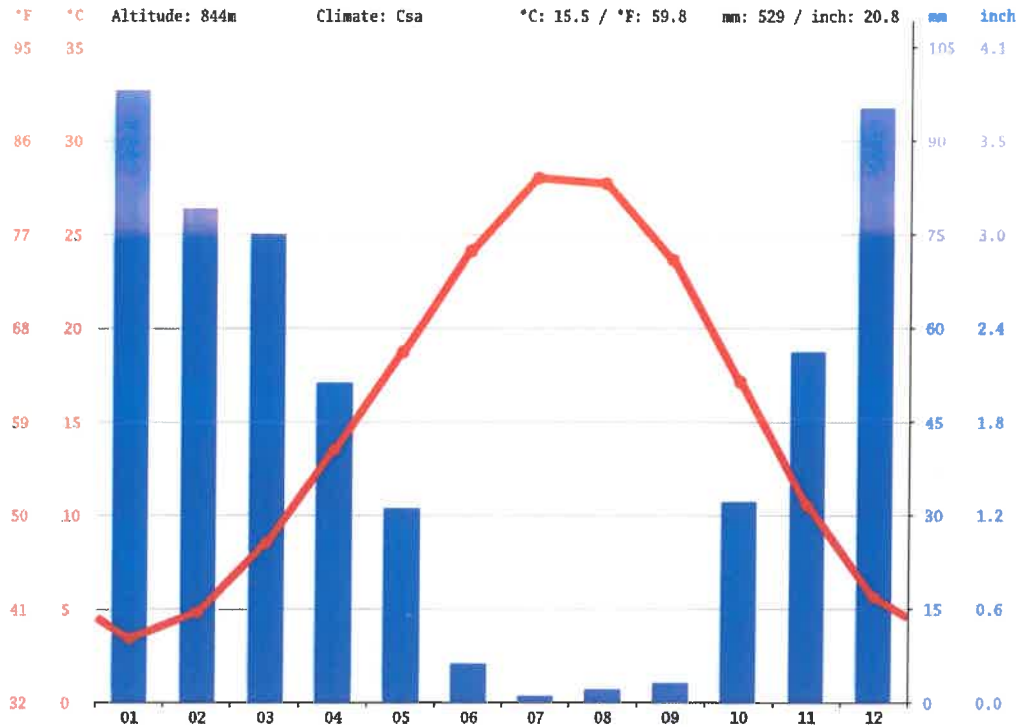
1918’de Osmanlı Devleti’nin I. Dünya Harbinde yenilgiyi kabul etmesi üzerine imzaladığı Mondros Mütarekesi sonucunda 1919’da önce İngilizler tarafından işgal edilen kentin Fransızlara devredilmesiyle işgalin sürekli olduğu anlaşılmıştır. Kent halkı, hiçbir kuvvete ve desteğe güvenmeden sadece istiklal ve hürriyet emeliyle 1 Nisan 1920 de direniş başlanmış, 25 Aralık 1921’de de işgalden kurtulmuş, Ankara Antlaşması imzalanmıştır. Antep Savunması, Ulusal Kurtuluş Savaşı tarihimizde yiğitlik, kahramanlık ve fedakârlığın ulaşılmaz abidesi olmuştur. 6 Şubat 1921’de T.B.M.M. tarafından kente “GAZİ” lik unvanı verilmiştir.

5. DOĞAL YAPI

5.1. İKLİM ÖZELLİKLERİ

Konumu sebebiyle Gaziantep'te Akdeniz iklimi ve karasal iklim bir karışımı görülmektedir. İlin batısında Akdeniz iklimi, doğusunda ise Karasal iklim hakimdir. Hava özellikle Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında çok sıcaktır. Aralık, Ocak ve Şubat aylarında ise çok soğuktur. Gaziantep'te ölçülen en yüksek sıcaklık 44 °C, en düşük sıcaklık ise -13 °C'dir.

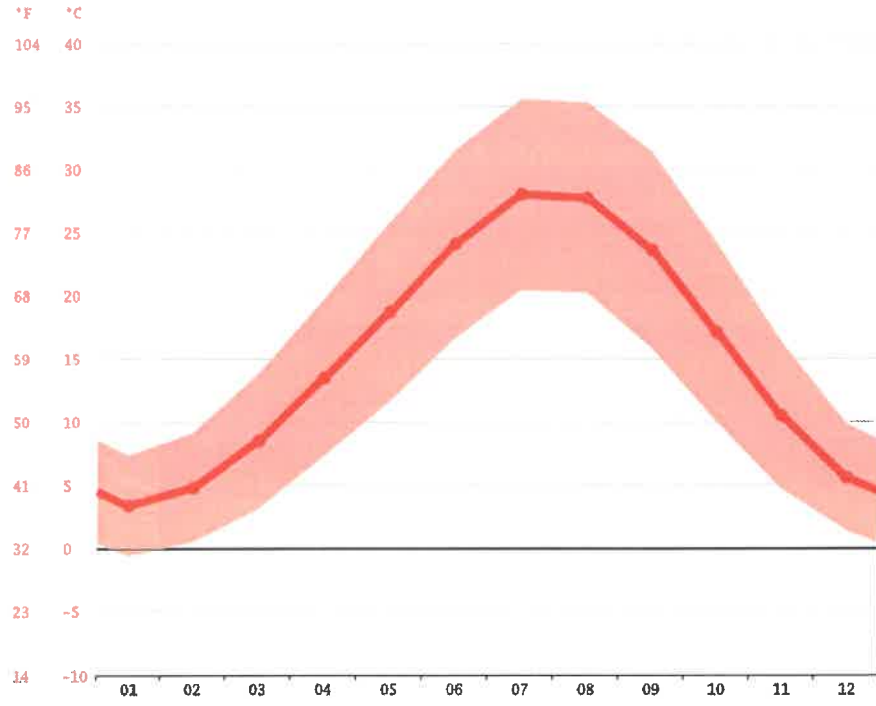
Haziran-Eylül arasında Gaziantep, en az yağışı alır. En çok yağışı ise Aralık-Şubat arasında alır. Mevsim değişirken gündüz ve gece arasında çok büyük bir sıcaklık farkı vardır. Denize kıyısı olmaması sebebiyle kentte nem oranı çok düşüktür. Bu yüzden hava çok sert değildir.

Grafik 1:Gaziantep İli İklim Grafiği

Kaynak: <https://tr.climate-data.org/asya/tuerkiye/gaziantep/gaziantep-286/#climate-graph>

1 mm yağışla Temmuz yılın en kurak ayıdır. Ortalama 81 mm yağış miktarıyla en fazla yağış aralık ayında görülmektedir.

Grafik 2: Gaziantep İli Sıcaklık Grafiği

Kaynak: <https://tr.climate-data.org/asya/tuerkiye/gaziantep/gaziantep-286/#climate-graph>

27.6 °C sıcaklıkla Temmuz yılın en sıcak ayıdır. Ocak ayında ortalama sıcaklık 2.9 °C olup yılın en düşük ortalamasıdır.

Tablo 1: Gaziantep İklim Tablosu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ort. Sıcaklık (° C)	2.9	4.6	8.5	13.3	18.3	23.9	27.6	27.8	23.3	17.2	9.7	4.7
Min. Sıcaklık (° C)	-0.8	0.1	3	7.1	11.6	16.5	19.8	20	16.4	11.3	4.9	0.9
Maks. Sıcaklık (° C)	7.2	9.5	14.1	19.3	24.8	31	35.3	35.3	30.4	23.4	15.1	9.3
Yağış / Yağış (mm)	80	72	59	45	31	7	1	1	5	32	49	81
Nem(%)	73%	72%	64%	58%	52%	40%	37%	39%	40%	47%	59%	68%
Yağmurlu günler (g.)	8	8	7	7	5	2	0	0	1	4	5	7

Yılın en kurak ve en yağışlı ayı arasındaki yağış miktarı: 80 mm Yıl boyunca ortalama sıcaklık 24.7 °C dolaylarında değişim göstermektedir.

5.2. JEOLJİK YAPI

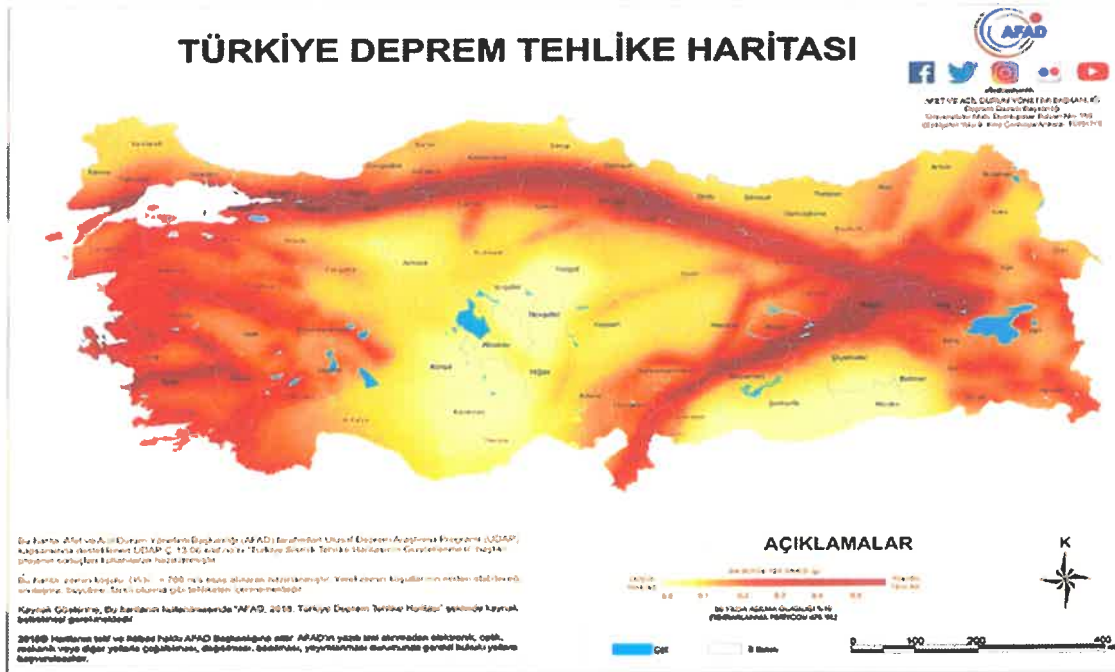
Gaziantep Kentinin yerleşim alanı, tersiyer yaşlı kireç taşları, kuaterner yaşlı alüvyonlardan oluşmaktadır. Sırtlar ve tepelik alanlar killi, tebeşirli kireçtaşları ile örtülüdür. Vadi tabanları ve düzlüklerde alüvyon yoğundur.

Gaziantep kentinin jeolojik yapısı, tersiyer yaşlı kireç taşları ile, kuaterner yaşlı alüvyonlardan oluşmaktadır. Yerleşme alanı genelde killi, tebeşirli kireçtaşları ile kaplıdır. Akarsu yatakları ise alüvyon malzemeleri ile örtülüdür. Kireçtaşları zemin özellikleri bakımından yumuşak kayadan, sert kayaya kadar değişken bir karakter taşımaktadır. bu birim üzerinde inşa edilecek yapılarda zemin problemi beklenmemektedir. Kireçtaşları genel olarak killi ve tebeşirli olması, yeraltı suyu bakımından akifer özelliği taşımamaktadır. Bu kayaçlarda, yeraltı suyu derinlerde olup, özgül debi; 0.5-2 lt/sn/m civarındadır.

Alüvyon zeminlerde yapı temelleri ise, alüvyon altında bulunan ve fazla derinde olmayan marn veya kalkerlere kadar indirilmelidir. Alüvyon kalınlığının fazla olmaması ve alttaki marnlı seviyenin geçirimsiz bir bölge teşkil etmesi sonucu bu alanlarda yağışlı mevsimlerde su birikmesi mümkün görüldüğünden, su basmanlarının buna göre yapılmasında yarar vardır.

En son 1996 yılında yürürlüğe giren Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası, AFAD Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından yenilenmiş, 18 Mart 2018 tarih ve 30364 sayılı (mükerrer) Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır. Yeni harita 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye deprem haritasına göre Gaziantep ili ağırlıklı olarak 0.0-0.2 yer ivmeli düşük seviyeli alanda kalmaktadır.

Harita 9: Deprem Haritası

Kaynak: <https://depem.afad.gov.tr/depem-tehlike-haritasi>

6. DEMOĞRAFİK YAPI

6.1. NÜFUS

Gaziantep ili 2024 yılı nüfusu **2.193.363** kişi olup Büyükşehirler içerisinde 9. Sırada yer almaktadır. 2012'de "6360 nolu kanun ile Büyükşehir Belediye sınırları İl sınırlarına genişletilmiştir.

Planlama ilçesi Şehitkâmil ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Şehitkâmil ilçesinin yıllara göre nüfus gelişimi aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yıl	Şehitkâmil Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2024	888.696	449.475	439.221
2023	867.193	438.510	428.683
2022	857.167	433.993	423.174
2021	839.553	424.422	415.131
2020	817.412	412.759	404.653
2019	794.931	401.291	393.640
2018	774.179	390.260	383.919
2017	760.849	383.707	377.142
2016	749.322	379.042	370.280
2015	726.831	369.244	357.587
2014	710.853	359.597	351.256
2013	693.901	351.933	341.968
2012	672.159	339.005	333.154
2011	652.734	330.296	322.438
2010	626.913	317.171	309.742
2009	602.277	304.845	297.432
2008	581.734	294.946	286.788
2007	558.821	281.167	277.654

Tablo 2: Yıllara Göre Şehitkâmil İlçesi Nüfusu

6.2. EKONOMİK YAPI

Gaziantep ulaşım olanakları ve liman kentlerine yakınlığı sebebiyle ekonomik açıdan Türkiye'nin en zengin kentlerindendir. Gaziantep'teki en önemli geçim kaynakları tarım, sanayi ve ticarettir. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin tamamlanması ile kentte tarımın daha gelişmesi planlanıyor. Maden kaynakları açısından son derece fakir olan Gaziantep'te fosfat, manganez ve boksit çıkarılır.

- **Tarım ve Hayvancılık**

Tarım şehir ekonomisinde önemli bir yer tutuyor olmasına rağmen özellikle yaz aylarında yağış az olduğu için tarım gerektiği kadar gelişmemiştir. Gaziantep'teki en önemli tarım ürünü antepfıstığıdır. Türkiye'deki antepfıstığı üretimin büyük bölümü ise Gaziantep'ten sağlanır. Öyle ki, 2007 yılında sadece Gaziantep'te 60.000 ton antepfıstığı üretilmiştir. Zaten antepfıstığı adını bu kentten almaktadır. Hatta Antepfıstığı Araştırma Enstitüsü de Gaziantep'tedir. Gaziantep'te antepfıstığı kadar zeytin ve üzüm de önemli tarım ürünlerindendir. Bu şekilde Gaziantep, tarımsal açıdan da çok gelişmiştir.

Tarım kadar olmasa da hayvancılık da Gaziantep ekonomisinde çok önemli bir yer tutar. İlde mera alanları çok olsa da verimsiz olduğu için kentte daha çok küçükbaş hayvan yetiştirilir. Kentte en çok yetiştirilen hayvan koyundur. Ancak verimli ırk olmadıkları için yeterince ürün elde edilememektedir. Kentten Arap ülkelerine çok sayıda canlı hayvan ihraç edilir.

- **Sanayi ve Ticaret**

Gaziantep, sanayi ve ticarete çok gelişmiştir. Kentteki bütün gelişme özel sektörün çabaları ile oluşmuştur. Gaziantep'te Türkiye'nin en büyük sanayi sitesi bulunur. Ayrıca Gaziantep, Türkiye'nin sanayi ve ticaretinde 5. sıradadır. Gaziantep'teki en önemli sanayi dalları pamuk ve akrilik iplik, halı, un, ırmik, makarna, gıda maddeleri, bitkisel yağ, plastik, deterjan üretimi ve deri üretimidir.

Gaziantep'in ülke çapında ihracat payı %13'tür. Ayrıca kent, antepfıstığı üretim ve ihracatının %90'ı, kuruyemiş işleme ve ihracatının %85'ini, makarna işleme ve ihracatının %60'ını, pamuk ipliği imalat ve ihracatının %45'ini ve havlu imalat ve ihracatının %10'unu elinde tutmaktadır.

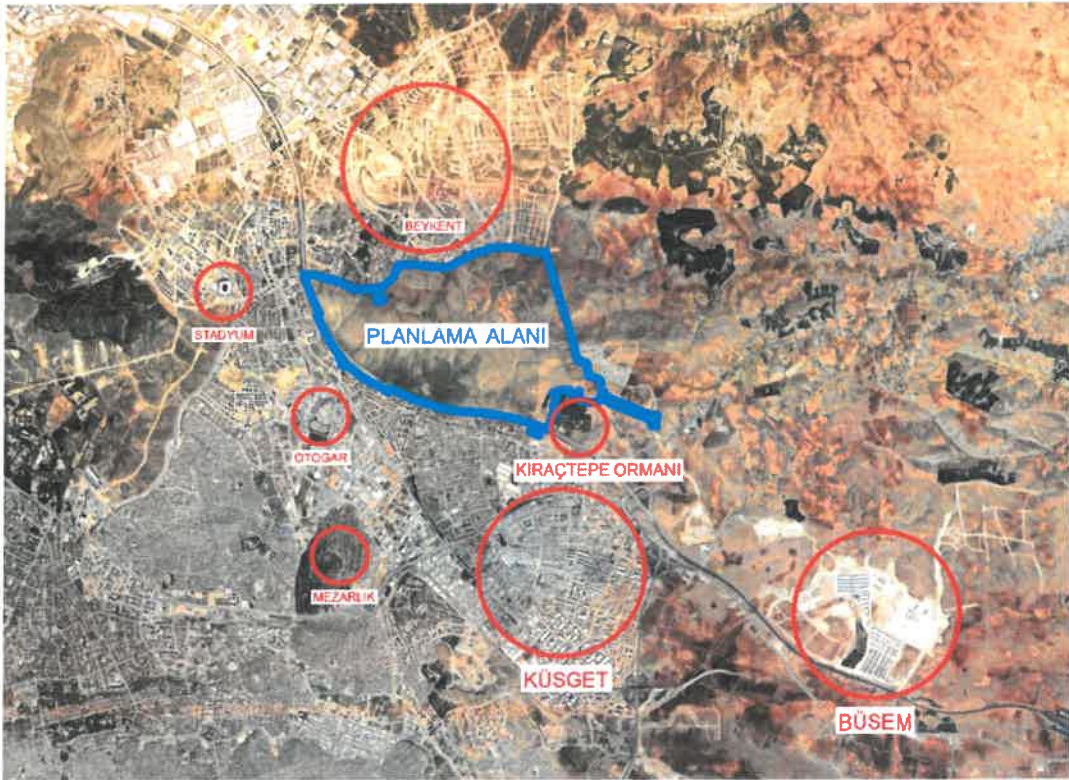
- **Madenler ve Enerji Kaynakları**

Gaziantep, madenler bakımından çok zengin değildir. Bu yüzden de ilde madencilik yaygın bir uğraş değildir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'ne (MTA) göre Gaziantep'te boksit, demir, dolomit, fosfat, gümüş, krom, maden kömürü, doğalgaz ve petrol bulunur. Ancak sadece kum, kil ve taş çıkarılmaktadır.

İlde elektrik üretiminde en çok hidroelektrik enerjiden faydalanılmaktadır. Elektrik üretiminde Karkamış ve Birecik barajları bulunur. Su ısıtmak amacıyla ise güneş enerjisinden faydalanılmaktadır.

PLANLAMA ALANININ KONUMU

Söz konusu planlama alanı; Beykent Planlama bölgesi, Gaziantep Stadyumu, Gaziantep Otogarı, Kösget ve Kıracıtepe Ormanı arasında, Adana-Şanlıurfa Otoyolu kuzey sınırında yer almaktadır.

Harita 10: Planlama alanının konumu

7. PLANLAMA ALANINA AİT ANALİTİK ÇALIŞMALAR

- **Eğim Analizi**

Harita 11:Eğim Analizi

Planlama alanına ilişkin yapılan eğim analizi sonucunda alanın ağırlıklı olarak eğimi yüzde 0-20 arasında değiştiği gibi bazı yerlerde 20' nin üzerine çıkabildiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

- **Yükseklik Kuşakları Analizi**

Harita 12:Yükseklik Kuşakları Analizi

Planlama alanına ilişkin yükseklik kuşakları analizi sonucunda alanın güneyden kuzeye doğru 880 metre ile 1020 metre arasında kademeli bir eğim olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır.

- **Jeolojik-Jeoteknik Etüt raporu**

Planlama alanına ait 20.12.2023 yılında hazırlanmış ve onaylanmış olan Jeolojik-Jeoteknik Etüt raporu dikkate alınarak planlama çalışması yapılmıştır.

GAZİANTEP İLİ ŞEHİTKAMİL İLÇESİ BEDİRKÖY MAHALLESİ
950.28 HA ALANIN İMAR PLANINA ESAS
MİKROBÖLGELEME ETÜT RAPORU

YERBİS BARKOD NO: 23001300096162

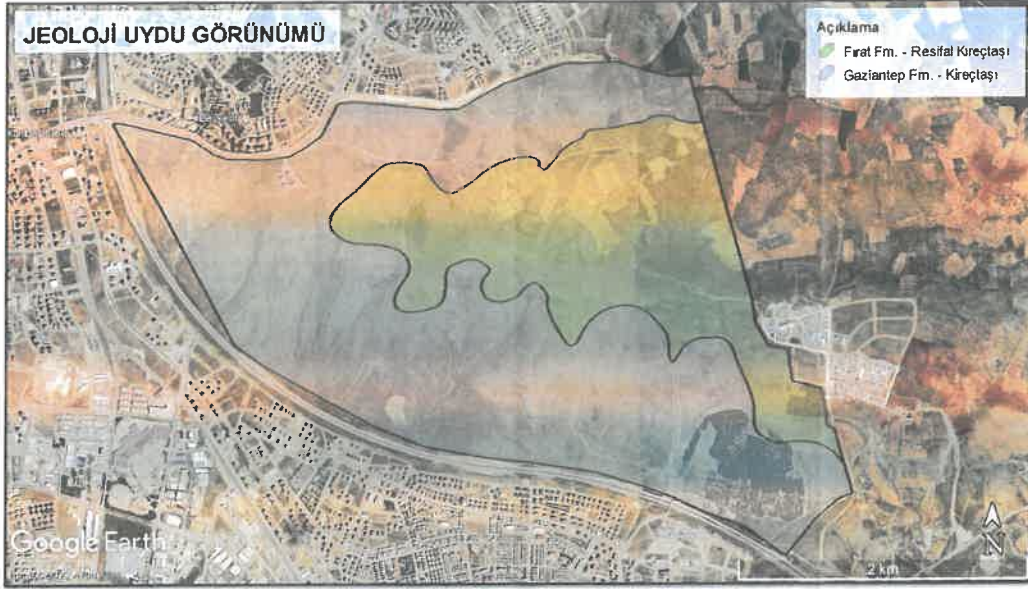

1K JEOTEKNİK MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
ADRES: Sarıgülük Mahallesi 25 Nolu Sokak No:18/2 Şehitkamil/Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 E-mail: sinanarslanoglu@gmail.com

Ali ÖZERK
Jeoteknik Mühendisi
Oda Sicil No: 5451

KASIM 2023
1K JEOTEKNİK
MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
Sarıgülük Mahallesi 25 Nolu Sokak No:18/2 Şehitkamil/Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 E-mail: sinanarslanoglu@gmail.com

Sinan ARSLANOĞLU
Jeoloji Mühendisi
Oda Sicil No: 14021

Şekil 16 İnceleme Alanı Jeoloji Haritası Uydu Görünümü

ADRES: Sarıgülük Mh 25 Nolu Sk. No:18/2 Şehitkamil Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 GSM: 0532 687 68 86 eposta: sinanarslanoglu@gmail.com

33

Ali ÖZERK
Jeolojik Mühendislik
Oda Sicil No: 5451

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendislik
Oda Sicil No: 11021

Şekil 17 Sondaj Çalışmalar Uydu Görünümü

ADRES: Sarıgülük Mh 25 Nolu Sk. No:18/2 Şehitkamil Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 GSM: 0532 687 68 86 eposta: sinanarslanoglu@gmail.com

34

Ali ÖZERK
Jeolojik Mühendislik
Oda Sicil No: 5451

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendislik
Oda Sicil No: 11021

VIII.II. Arazi/In-situ Deneyleri

Sondajlarda kaya birimlerde temel sondaj kuyularında 120 adet karot numune alınmıştır.

VIII.II.1. Karot (RC) Örnekleri

Çalışma alanı genelinde Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Gaziantep formasyonu kireçtaşı ve Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Fırat formasyonu resifal kireçtaşı birimi yüzeylenmektedir. Gaziantep formasyonu kireçtaşı birim bej-açık kahverenkli-kirli sarı renkli, sık kırıklı, orta derecede ayrışmış, orta zayıf dayanımlı, çok zayıf-zayıf-orta kalitededir. Fırat formasyonu resifal kireçtaşı birim bej-açık kahverenkli-kirli sarı renkli, sık kırıklı, orta derecede ayrışmış, orta zayıf dayanımlı, çok zayıf-zayıf-orta kalitededir.

Şekil 18 Temel Sondaj Kuyusu Fotoğrafı

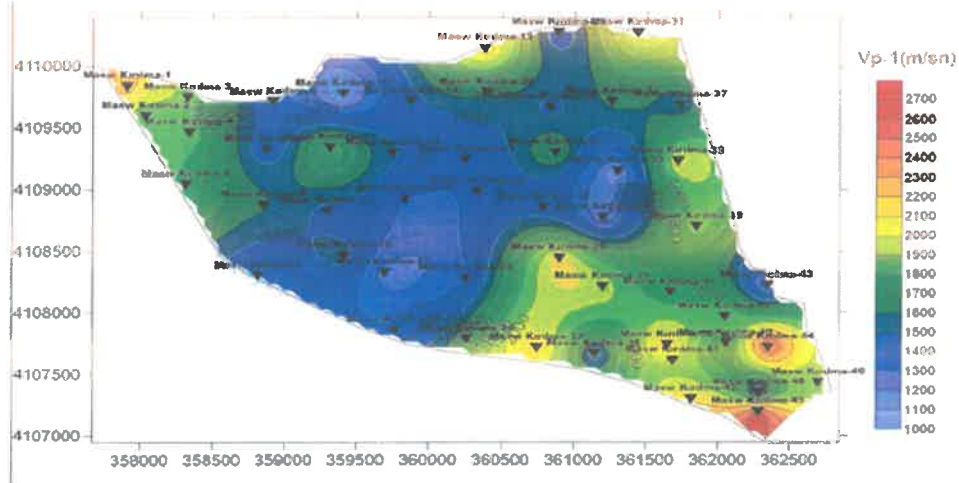
ADRES: Sarıgüllük Mh.25 Nolu Sk. No:18/2 Şehitkamil Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 GSM: 0532 687 68 86 eposta: sinanarslanoglu@gmail.com

37

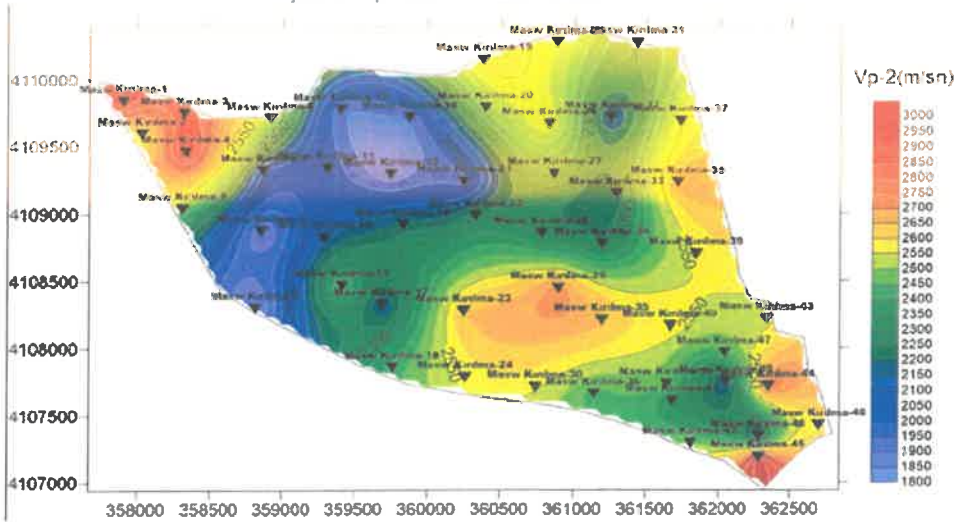
Ali ÖZERK
Jeofizik Mühendisi
Oda Sicil No: 5451

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendisi
Oda Sicil No: 14021

Jeofizik çalışmalar sonucu belirlenen formasyon ve litolojiler temel sondaj kuyuları ile korele edilerek belirlenmiştir.

Şekil 21 Vp Hızları 1.Tabaka Haritası

Şekil 22 Vp Hızları 2.Tabaka Haritası

İnceleme alanında sismik kırılma ölçümlerinden elde edilen Vp hızlarının 2 tabakalı olarak değerlendirilmesi ile surfer haritası elde edilmiştir. 1. Tabaka P dalga hızları (Vp) 992-2678 m/sn aralığında 2. Tabaka P dalga hızları (Vp) 1831-2988 m/sn aralığında olduğu görülmektedir.

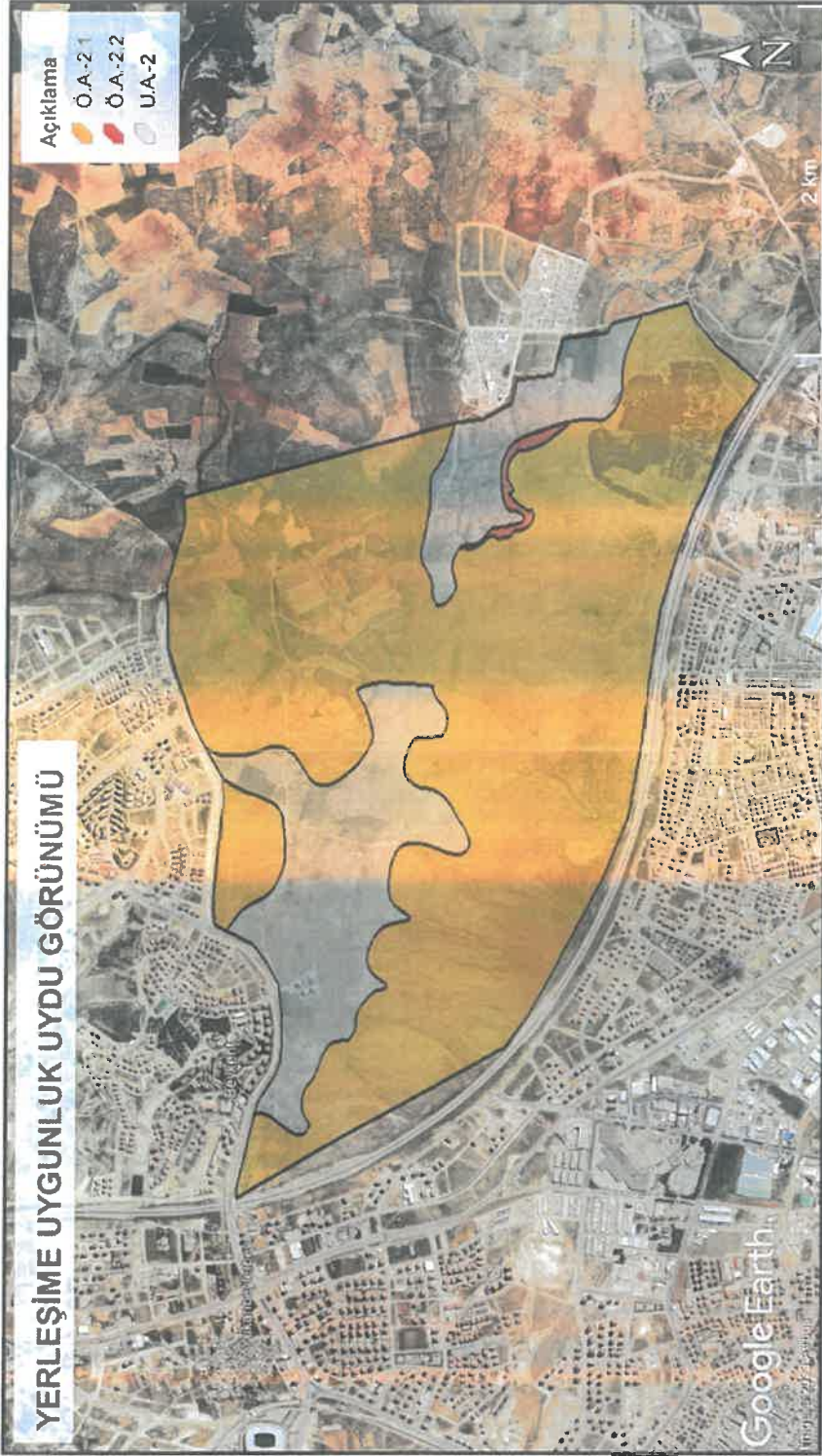
Şekil 58 Araziden Görünümler

ADRES: Sarıgülük Mh.25 Nolu Sk. No:18/2 Şehitkamil Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 GSM: 0532 687 68 86 eposta: sinanarslanoglu@gmail.com

153

Ali ÖZERK
Jeolojik Mühendis

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendis

Şekil 60 Bölünmüş Alanın Yerleşim Uygunluk Haritası

Gaziantep İli Şehitkamil İlçesi Bedirköy Mahallesi
950.28 Ha Alanın İmar Planına Esas
Mikrobölgeleme Etüt Raporu

BÜYÜKŞEHİR
GAZİANTEP
GAZİANTEP BELEDİYESİ

XV. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Bu çalışmanın amacı; Gaziantep İli Şehitkamil İlçesi Bedirköy mahallesi 41 adet 1/1000 ölçekli (N38-c-14-b-3-d, N38-c-14-b-3-c, N38-c-14-c-2-b, N38-c-13-b-3-c, N38-c-14-a-4-d, N38-c-14-d-1-a, N38-c-14-d-1-d, N38-c-14-d-1-b, N38-c-14-a-3-d, N38-c-14-d-1-c, N38-c-14-d-2-a, N38-c-14-d-4-b, N38-c-14-a-3-c, N38-c-14-d-2-d, N38-c-14-d-2-b, N38-c-14-d-3-a, N38-c-14-b-4-d, N38-c-14-d-2-c, N38-c-14-c-1-a, N38-c-14-d-3-b, N38-c-14-b-4-c, N38-c-14-c-1-d, N38-c-14-d-3-c, N38-c-14-c-1-b, N38-c-14-c-4-a, N38-c-14-c-1-c, N38-c-14-c-4-d, N38-c-14-c-2-a, N38-c-14-c-4-b, N38-c-14-c-2-d, N38-c-14-c-4-c, N38-c-14-c-3-a, N38-c-14-c-2-c, N38-c-14-c-3-d, N38-c-14-c-3-b, N38-c-14-c-3-c, N38-c-13-c-2-b, N38-c-19-b-2-b, N38-c-20-a-1-a, N38-c-15-d-4-d, N38-c-15-d-4-a) ve 9 adet 1/5000 ölçekli (N38-c-13-b, N38-c-13-c, N38-c-14-a, N38-c-14-d, N38-c-14-b, N38-c-14-c, N38-c-19-b, N38-c-15-d, N38-c-20-a) harita içerisinde yer alan toplam 950.28 ha büyüklüğündeki alanın "İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu"nun hazırlanması ve "Yerleşime Uygunluk Durumu"nun belirlenmesidir.
2. Bu rapor kapsamında, gerekli arazi gözlemleri, sondaj ve jeofizik çalışmalar, laboratuvar verileriyle yapılan hesaplamalar sonucu inceleme alanını etkileyebilecek jeolojik tehlike ve yerel zeminlerin mühendislik özellikleri incelenmiş ve rapor, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının (Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü) 28.09.2011 tarih ve 102372 sayılı genelgesinin atıfta bulunduğu mülga Afet İşleri Genel Müdürlüğü'nün 19.08.2008 gün ve 10337 sayılı genelgesi eki olan Format-4'e göre hazırlanmıştır.
3. İnceleme alanında daha önce hazırlanmış "İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu" bulunmamaktadır. "T.C. Gaziantep Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü"ne kurum görüşü sorulmuş ve cevaben gelen E 40954512 813.01.01 02-623953 Sayılı yazıda "İlgili dilekçenizde iliniz Şehitkamil ilçesi Bedirköy Mahallesi içerisinde yer alan 950.28 Ha alanda yapacağınız İmar Planına Esas Mikro Bölgeleme Raporu kapsamında sahada herhangi bir Afete Maruz Bölge Kararı olup olmadığı hakkında bilgi talep etmekteyiz. Müdürlüğümüz arşivinde yapılan incelemeler neticesinde söz konusu alanda herhangi bir Afete Maruz Bölge kararı bulunmadığı tespit edilmiştir." denilmiştir. İlgili kurum görüşü EK.1'de verilmiştir.
4. Çalışma alanında yapılan jeoteknik sondajlar zeminlerin litolojik özelliklerini, düşey doğrultudaki değişimlerini ve yeraltı suyu durumu ile mühendislik parametreleri gibi bilgileri belirleme amacıyla yönelik yapılmıştır. Sondajlar TS-1901'e göre yapılmış olup bir adet THM-750 marka rotary sondaj makinesi kullanılmıştır. Sondajlar karotlu sulu sistemle açılmıştır. Çalışma alanında, jeoteknik etüt amaçlı, derinlikleri 10.00 m olan toplam 400.00 m derinlikte 40 adet jeoteknik sondaj yapılmıştır. Zeminin fiziksel parametrelerinin belirlenmesi için 50 adet sismik kırılma çalışması ve 50 adet mikrotremör çalışması gerçekleştirilmiştir.
5. Çalışma alanı genelinde Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Gaziantep formasyonu kireçtaşı ve Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Fırat formasyonu resifal kireçtaşı birimi yüzeylenmektedir. Çalışma alanında yer alan kaya birimlerinde açılan temel sondaj kuyularında RQD değeri %0-75 aralığında tespit edilmiştir.
6. Deere, 1964 kullanılarak RQD değerlerine göre kaya kalitesi belirlenmiştir. Gaziantep formasyonu (Tmga) kireçtaşı ve Fırat Formasyonu (Tmf) resifal kireçtaşının orta-zayıf-çok zayıf kaya kalitesine sahip olduğu görülmektedir.
7. ISRM,1981 kullanılarak yapılan kaya kütlelerinin bozunma derecesine göre yapılan sınıflamada, Gaziantep formasyonu (Tmga) ve Fırat Formasyonu (Tmf) W3-W4-W5 sınıfındadır.

ADRES: Sarıgüllük Mh.25 Nolu Sk. No:18/2 Şehitkamil Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 GSM: 0532 687 68 86 eposta: sinanarslanoglu@gmail.com

161

SİNAN ARSLAN OĞLU
Jeolojik Mühendis
Oda Sicil No: 5451

SİNAN ARSLAN OĞLU
Jeolojik Mühendis
Oda Sicil No: 14021

Gaziantep İli Şehitkamil İlçesi Bedirköy Mahallesi
950.28 Ha Alanın İmar Planına Esas
Mikrobölgeleme Etüt Raporu

8. Çalışma alanında temel sondaj kuyularında alınan 120 adet karot örnekler üzerinde yapılan tek eksenli basınç dayanımı deneyi sonuçlarına Düşük (Deere ve Miller 1966) dayanımlıdır.
9. Proje alanında "Deprem Yer Hareketi Düzeyi DD-2 (DD-2 Deprem Yer Hareketi, spektral büyüklüklerin 50 yılda aşılma olasılığının %10 ve buna karşı gelen tekrarlanma periyodunun 475 yılı)"dir. Yerel zemin sınıfı ana kaya birimlerde Z8 (Az Ayrışmış, Orta Sağlam Kayalar) olarak alınabilecektir.
10. Bu çalışmada kullanılan S dalgası hızları sismik kırılma çalışmasından elde edilmiştir. Elde edilen hızlar ışığında birinci tabakalar "Sıkı-Çok Sıkı" İkinci tabakalar ise "Sıkı-Çok Sıkı" olarak sınıflandırılmıştır.
11. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri Vp dalga hızına göre sönümlendirlik değerleri; 1.Tabaka için Vp 992-2678 m/sn Orta/Zor/Çok Zor/Son Derece Zor ve 2.Tabaka için Vp 1831-2988 m/sn Zor/Çok Zor/Son Derece Zor olarak belirlenmiştir.
12. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri kayma modülüne göre dayanım değerleri; 1.Tabaka için Gmax 9331-32148 kg/cm² Sağlam/Çok Sağlam ve 2.Tabaka için Gmax 11961-42373 kg/cm² Çok Sağlam olarak belirlenmiştir.
13. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri elastisite modülüne göre zemin özellikleri; 1.Tabaka için Ed 13748-69166 kg/cm² Orta Gevşek/Sağlam ve 2.Tabaka için Ed 33737-107851 kg/cm² Sağlam/Çok Sağlam olarak belirlenmiştir.
14. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri bulk modülüne göre sıkışma özellikleri; 1.Tabaka için K 1849-127209 kg/cm² Az/Orta/Yüksek/Çok Yüksek ve 2.Tabaka için K 44602-179423 kg/cm² Yüksek/Çok Yüksek olarak belirlenmiştir.
15. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri yoğunluk sınıflaması; 1.Tabaka için yoğunluk 1.74-2.23 gr/cm³ Orta/Yüksek ve 2.Tabaka için yoğunluk 2.02-2.29 gr/cm³ Yüksek/Çok Yüksek olarak belirlenmiştir.
16. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri gözeneklilik durumu; 1.Tabaka için poisson oranı 0.02-0.74 Gözeneksiz/ Orta Derecede Gözenekli/Gözenekli ve 2. Tabaka için poisson oranı 0.26-0.46 Orta Derecede Gözenekli/Gözenekli olarak belirlenmiştir.
17. İnceleme alanında sismik kırılma ölçümleri Vp/Vs'e göre sıklık durumu; 1.Tabaka için Vp/Vs oranı 1.18-3.05 Sağlam/ /Çok Gevşek ve 2.Tabaka için Vp/Vs oranı 1.50-3.23 Sağlam/Katı/Sıkı-Katı/Gevşek/Çok Gevşek olarak belirlenmiştir.
18. Genel olarak inceleme alanında yer alan ana kaya birimler geçirimsiz-yarı geçirimsiz özelliktedirler. Açılan temel sondaj kuyularında yeraltı suyu rastlanılmamıştır. İnceleme alanında sulu dere yatakları bulunmamakta ancak kuru dere yatakları bulunmaktadır. İnceleme alanı taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik DSİ görüşü doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
19. İnceleme alanı %0-10, %10-20 ve %20-30 eğimli bir topoğrafyaya sahiptir. Ancak eğimin %10'u geçtiği kesimlerde kontrolsüz kazılarda olası stabilite sorunları gelişebilir. İnceleme alanı için MTA'dan alınan heyelan haritasına göre aktif heyelan-akma-kırp alanları bulunmamaktadır. İnceleme alanında yaklaşık 5.90 ha alanda kireçtaşı mostralalarının gözlemlendiği bölgelerde gömülü-yarı gömülü-askıda 0.50-1.00 m³ blok boyutuna sahip kaya düşmesi olayları gözlemlenmiştir. İlgili alanda eğim %20-30 aralığındadır.
20. İnceleme alanında yapılan arazi, laboratuvar ve büro çalışmaları neticesinde alanı etkileyecek jeolojik tehlikeler ve yerel zemin mühendislik özellikleri araştırılmış ve yerleşim uygunluk açısından 3 kategoride sınıflandırılmıştır.

ADRES: Sarıgöllük Mh.25 Nolu Sk. No:18/2 Şehitkamil Gaziantep
Tel: 0342 335 61 62 GSM: 0532 687 68 86 eposta: sinanarslanoglu@gmail.com

162

Ali ÖZERK
Jeolojik Mühendis
Oda Sicil No: 5451

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendis
Oda Sicil No: 14021

➤ Kaya Ortamlar (U.A.-2)

İnceleme alanının jeolojisini Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Gaziantep formasyonuna ait bej açık kahverenkli-kirli sarı renkli kireçtaşı ve Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Fırat formasyonuna ait bej açık kahverenkli-kirli sarı renkli resifal kireçtaşı birimler oluşturmaktadır. İnceleme alanının topoğrafik eğmi %0-10 arasında değişmektedir. İnceleme alanında gözlenen kireçtaşı birimlerde şişme-oturma-taşıma gücü v.b mühendislik problemleri beklenmediğinden inceleme alanı yerleşime uygunluk açısından Uygun Alanlar 2 (UA-2) olarak değerlendirilmiştir. Yerleşime uygunluk haritasında UA-2 simgesi ile gösterilmiştir. Bu alanlarda;

- İnşaat aşamasında oluşacak şevler açıkta bırakılmamalı, uygun projelendirilmiş iksa ve istinat yapıları ile şevler desteklenmelidir.
- Yol, altyapı ve parsele güvenliği sağlanmadan kazı işlemlerine başlanmamalıdır.
- Yüzey suları, atık sular ve yeraltı suyu ortamdaki uzaklaştırılarak uygun drenaj sistemleri yapılmalıdır.
- İnceleme alanı dahilinde kalan ve sürekli/mevsimsel akış gösteren veya kuru halde olan tüm dere ve dere yatakları için taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik planlama öncesi mutlaka DSİ'den güncel görüş alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
- Her türlü yapılaşmada "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik" ve "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" hükümlerine uyulmalıdır.

➤ Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar (Ö.A.-2.1)

İnceleme alanının jeolojisini Üst Eosen Alt Oligosen yaşlı Gaziantep formasyonuna ait bej açık kahverenkli-kirli sarı renkli kireçtaşı ve Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Fırat formasyonuna ait bej açık kahverenkli-kirli sarı renkli resifal kireçtaşı birimler oluşturmaktadır. İnceleme alanının topoğrafik eğimi %10-20 ve %20-30 arasında değişmektedir. Gaziantep formasyonuna ait kaya birimler RQD'ye göre orta-zayıf çok zayıf kalitede kayaç, tek eksenli basınç dayanım deneyine göre düşük kayaç grubundadır. İnceleme alanında yapılan incelemelerde herhangi bir kaya düşmesi hareketleri gözlenmemiştir. İnceleme alanı için MTA'dan alınan heyelan haritasına göre aktif heyelan alanları bulunmamaktadır. Ancak eğimin %10'u geçtiği kesimlerde kontrolsüz kazılarda olası stabilite sorunları gelişebilir. Elde edilen veriler doğrultusunda inceleme alanında kütle hareketlerine bağlı stabilite sorunlarının meydana gelebileceği alana yönelik meydana gelebilecek stabilite sorunların mühendislik önlemleri ile önlenilebileceği kanaatine varıldığından bu alanlar yerleşime uygunluk açısından Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar olarak değerlendirilmiş ve yerleşime uygunluk haritasında ÖA-2.1 simgesi ile gösterilmiştir. Bu alanlarda;

- Zemin ve temel etüt çalışmalarında yapılacak kazılar, planlanacak yapı yükleri ve alanı etkileyecek dış yüklerde hesap edilerek tüm yamaçlar boyunca stabilite analizleri yapılmalı, stabiliteyi sağlayacak mühendislik önlemleri belirlenmeli ve ilgili Belediyesinin kontrolünde uygulanmalıdır.
- Yamaç duraysızlığına neden olabilecek her türlü etkileri ortadan kaldırmak için palyelendirme yapılmalıdır. Yapılacak palye şevlerinin ve diğer kazı şevlerinin fenni teknik şartnamelere uygun istinat yapıları ile korunması ve yapı yüklerinin sağlam seviyelere uygun iksa yöntemleri ile taşıtırılması gereklidir.

- Mevcut stabil yapıyı bozucu her türlü kontrolsüz kazıdan kaçınılmalı, bu alanlarda yapılacak mevcut ve derin kazılarda oluşacak şevler uygun projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Parsel sınırında yüksek şevler oluşturulmasından kaçınılmalı, mevcut şevler ve kazı şevleri uzun süre açıkta bırakılmamalı ve projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Yapı temelleri jeolojik birimlerin stabilite sorunu beklenmeyen seviyelerine oturturulmalı veya taşıtılmalıdır.
- Yol, altyapı ve parsel güvenliği sağlanmadan kazı işlemlerine başlanmamalıdır.
- Yüzey suları, atık sular ve yeraltı suyu ortamdan uzaklaştırılarak uygun drenaj sistemleri yapılmalıdır.
- Eğimin yüksek olduğu yerlerde stabiliteyi sağlayacak gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında statik projeye esas üst yapının temel tipi, temel derinliği ile temelin taşıtılacağı seviyelerin mühendislik parametreleri (şişme, oturma, sıvılaşma, taşıma gücü vb.) detaylı olarak irdelenmeli gerekmesi halinde alanında uzman kişilerce önlem projeleri hazırlanmalı ve ilgili Belediyesinin kontrolünde uygulanmalıdır.
- İnceleme alanı dahilinde kalan ve sürekli/mevsimsel akış gösteren veya kuru halde olan tüm dere ve dere yatakları için taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik planlama öncesi mutlaka DSİ'den güncel görüş alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
- İnceleme alanını etkileyebilecek çökme-tasman-tsunami v.b. mühendislik problemleri bulunmamaktadır. İnceleme alanının temelini karstik özellikte ki kireçtaşı birimi meydana getirmektedir. Yapılan arazi gözlemleri, sondaj ve jeofizik çalışmalarda herhangi bir karstik boşluk gözlemlenmemiştir. İnceleme alanında yapılacak olan parsel bazlı zemin ve temel etüt çalışmalarında karstlaşma konusu detaylı bir şekilde incelenmelidir.
- Yeraltı/yerüstü (yol, kanalizasyon, boru hattı, elektrik hattı vb.) yapıların depreme dirençli halde tasarlanması gerekmektedir.
- Her türlü yapılaşmada "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik" ve "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" hükümlerine uyulmalıdır.

➤ **Önlem Alınabilecek Nitelikte Kaya Düşmesi Sorunlu Alanlar (Ö.A.-2.2)**

İnceleme alanının jeolojisini Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Gaziantep formasyonuna ait bej-açık kahverenkli-kirli sarı renkli kireçtaşı ve Üst Eosen-Alt Oligosen yaşlı Fırat formasyonuna ait bej-açık kahverenkli-kirli sarı renkli resifal kireçtaşı birimler oluşturmaktadır. İnceleme alanının topoğrafik eğimi %10-20 ve %20-30 arasında değişmektedir. Gaziantep formasyonuna ait kaya birimler RQD'ye göre orta-zayıf-çok zayıf kalitede kayaç, tek eksenli basınç dayanım deneyine göre zayıf kayaç grubundadır. Elde edilen veriler doğrultusunda inceleme alanında kütle hareketlerine bağlı kaya düşmesi sorunlarının meydana gelebileceği alana yönelik meydana gelebilecek kaya düşmesi sorunların mühendislik önlemleri ile önlenilebileceği kanaatine varıldığından bu alanlar yerleşime uygunluk açısından Önlem Alınabilecek Nitelikte Kaya Düşmesi Sorunlu Alanlar olarak değerlendirilmiş ve yerleşime uygunluk haritasında ÖA-2.2 simgesi ile gösterilmiştir. Bu alanlarda;

- İnceleme alanını etkileyebilecek gömülü, yarı gömülü, askıda ki bloklar ya yerinde ıslah edilmeli ya da ayrıntılı kinematik analizleri yapılarak kaya düşmesi riskini bertaraf edecek yöntem/yöntemler belirlenerek uygulanmalıdır.
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında yapılacak kazılar, planlanacak yapı yükleri ve alanı etkileyecek dış yüklerde hesap edilerek tüm yamaçlar boyunca stabilite analizleri yapılmalı, stabiliteyi sağlayacak mühendislik önlemleri belirlenmeli ve ilgili Belediyesinin kontrolünde uygulanmalıdır.
- Mevcut stabil yapıyı bozucu her türlü kontrolsüz kazıdan kaçınılmalı, bu alanlarda yapılacak mevcut ve derin kazılarda oluşacak şevler uygun projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Parsel sınırında yüksek şevler oluşturulmasından kaçınılmalı, mevcut şevler ve kazı şevleri uzun süre açıkta bırakılmamalı ve projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.
- Yapı temelleri jeolojik birimlerin stabilite sorunu beklenmeyen seviyelerine oturturulmalı veya taşıtılmalıdır.
- Yol, altyapı ve parsel güvenliği sağlanmadan kazı işlemlerine başlanmamalıdır.
- Yüzey suları, atık sular ve yeraltı suyu ortamdan uzaklaştırılarak uygun drenaj sistemleri yapılmalıdır.
- Eğimin yüksek olduğu yerlerde stabiliteyi sağlayacak gerekli önlemler belirlenmeli ve uygulanmalıdır.
- Zemin ve temel etüt çalışmalarında statik projeye esas üst yapının temel tipi, temel derinliği ile temelin taşıtılacağı seviyelerin mühendislik parametreleri detaylı olarak irdelenmeli gerekmesi halinde alanında uzman kişilerce önlem projeleri hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.
- İnceleme alanı dahilinde kalan ve sürekli/mevsimsel akış gösteren veya kuru halde olan tüm dere ve dere yatakları için taşkın ve sellenme tehlikesine yönelik planlama öncesi mutlaka DSİ'den güncel görüş alınmalı ve bu görüş doğrultusunda planlamaya gidilmelidir.
- İnceleme alanını etkileyebilecek çökme-tasman-tsunami v.b. mühendislik problemleri bulunmamaktadır. İnceleme alanının temelini karstik özellikte ki kireçtaşı birimi meydana getirmektedir. İnceleme alanında yapılacak olan parsel bazlı zemin ve temel etüt çalışmalarında karstlaşma konusu detaylı bir şekilde incelenmelidir.
- Yeraltı/yerüstü (yol, kanalizasyon, boru hattı, elektrik hattı vb.) yapıların depreme dirençli halde tasarlanması gerekmektedir.
- Her türlü yapılaşmada "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik" ve "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği" hükümlerine uyulmalıdır.

21. Bu rapor "Gaziantep İli Şehitkamil İlçesi Bedirköy Mahallesi İçerisinde Yer Alan 950.28 ha Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt Raporu" olup kesinlikle Temel ve Zemin Etüt Raporu yerine kullanılamaz.

Ali ÖZERK
Jeolojik Mühendisi
Oda Sicil No: 5451

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendisi
Oda Sicil No: 14021

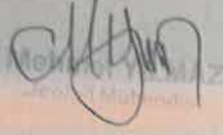
Ali ÖZERK
Jeolojik Mühendisi
Oda Sicil No: 5451

Sinan ARSLANOĞLU
Jeolojik Mühendisi
Oda Sicil No: 14021

İL : GAZİANTEP
İLÇE : ŞEHİTKAMİL
BELDE : -
KÖY/MAH. : BEDİRKÖY MAHALLESİ
ALAN : 948.52 ha
ADA/PARSEL : -
PAFTA : 41 adet 1/1000 ölçekli ve 9 adet
1/5000 ölçekli
YERBİS NO : 23001300096162

ARAZİ KONTROL MÜHENDİSLERİ
Rapor içerisindeki veriler, laboratuvar, analiz vb. veri ve bilgilerin teknik
sorumluluğu müellif mühendis/firmaya aittir.

RAPOR İNCELEME KOMİSYONU

Mehmet YILMAZ
Jeolojik Mühendis

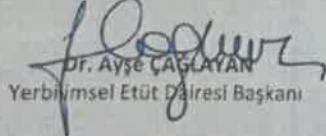

Asım DEMİRTAŞ
Jeolojik Mühendis

Hafize ÇEBİ
Jeolojik Mühendisi

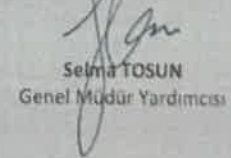

Vahit YILDIRIM
Jeolojik Mühendis

1. Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 102. Maddesinin 1. Fıkrasının (d) bendi ile
28.09.2011 gün ve 102732 sayılı genelde gereğince onanmıştır.

20.12/2023

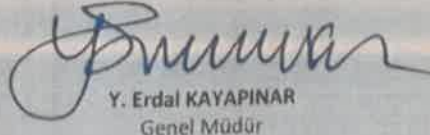

Dr. Ayşe ÇAĞLAYAN
Yerbilimsel Etüt Dairesi Başkanı

20.12/2023

Selma TOSUN
Genel Müdür Yardımcısı

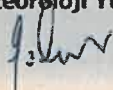
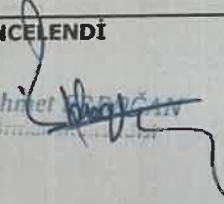
ONAY

20.12/2023

Y. Erdal KAYAPINAR
Genel Müdür

GAZİANTEP ŞEHİTKEMAL İLÇESİ
BEYLERBEYİ, BURAK VE GAZİKENT BÖLGESİ
HİDROLOJİK VE HİDROLİK ETÜT RAPORU YAPIM İŞİ
HİDROLOJİK VE HİDROLİK ETÜT RAPORU

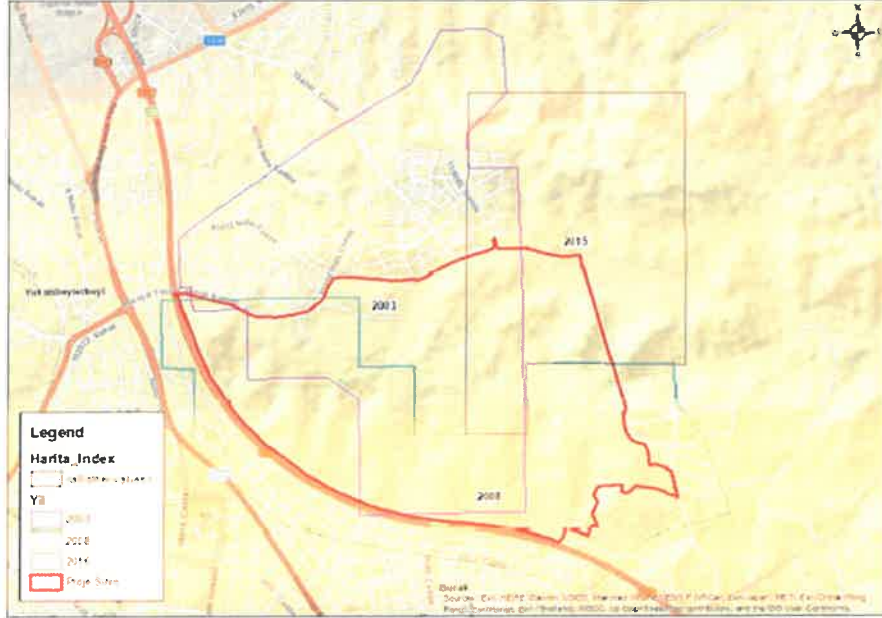
HAZIRLAYAN	Firma	 AKARSU AKAR-SU MÜHENDİSLİK MÜŞ. LTD. ŞTİ. MUSTAFA KEMAL PAHA 3530 CADDE GÖZÜM İŞ MERK. NO: 11 KAT: 3 AKAR-SU TEL: +90 (0312) 472 55 55 FAX: +90 (312) 475 52 43 e-mail: info@akarsu-muhendislik.com.tr MALTEPE VERGİ DAİRESİ NO: 013 003 55 35
	Mühendis	Güler GÜL Meteoroloji Yüksek Mühendisi
	Mühendis	Gökhan UZUNGENC İnşaat Mühendisi
DEVLET SU İŞLERİ 20. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ - KAHRAMANMARAŞ		
İNCELENDİ Mehmet KAYA Genel Müdür Yardımcısı		TASVİP Fatih HACİ Tehnikî İşler Şube Müdürü
ONAY Akif ALKAN Bölge Müdürü		

3.3 Hidrolik Çalışmalar ve Değerlendirilmesi

3.3.1 Harita

Proje kapsamında ihtiyaç duyulan geometrik veriler, idarenin sağladığı ve farklı tarihlerde (2003, 2008 ve 2015) hazırlanmış halihazır haritalardan temin edilmiştir. İdarenin sağlamış olduğu halihazır haritalar birleştirilerek Sayısal Yükseklik Modeli oluşturulmuştur.

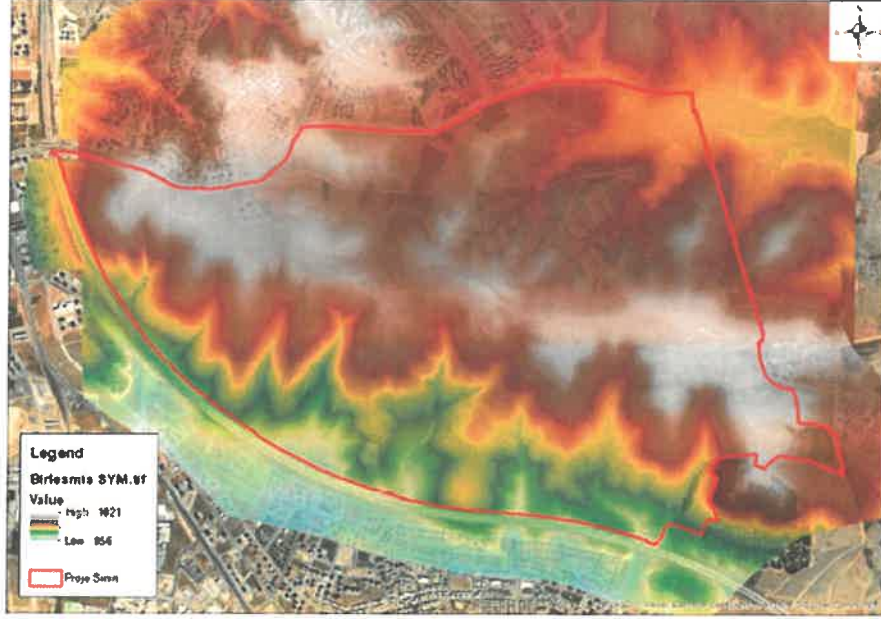
Şekil 2: 2003, 2008 ve 2015 yıllarında tamalanmış haritalarının sınırları

3.3.1.1 Sayısal Yükseklik Modeli

İdareden temin edilmiş olan 3 halihazır harita Sayısal Yükseklik Modeli haline getirilmiş ve CBS aracı kullanılarak 0.5*0.5 hücre boyutlarındaki nihai SYM elde edilmiştir. SYM ve çalışmalarda WGS 84 koordinat sistemi kullanılmıştır.

WGS_1984_Transverse_Mercator
Authority: Custom

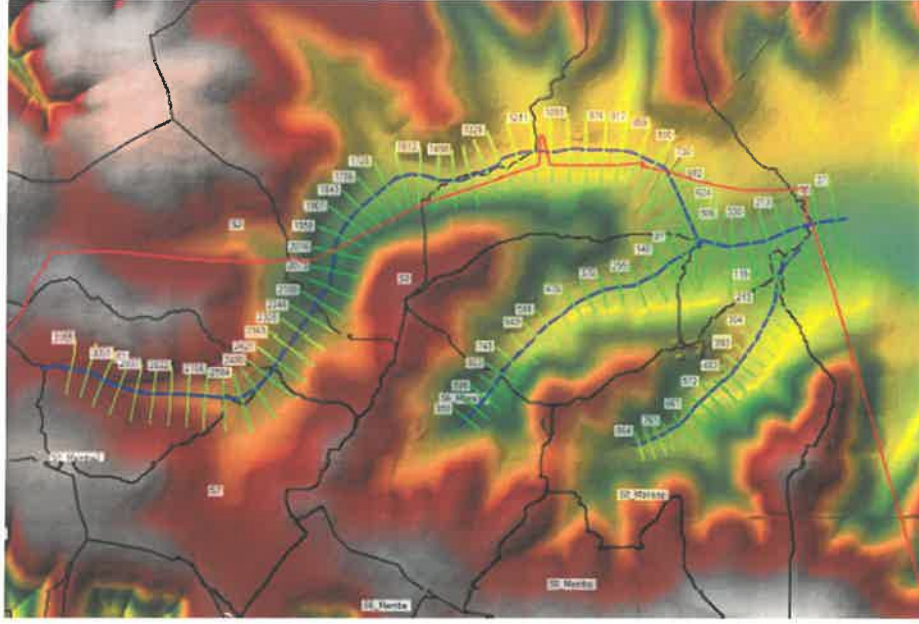
Projection: Transverse_Mercator
false_easting: 500000.0
false_northing: 0.0
central_meridian: 36.0
scale_factor: 1.0
latitude_of_origin: 0.0
Linear Unit: Meter (1.0)

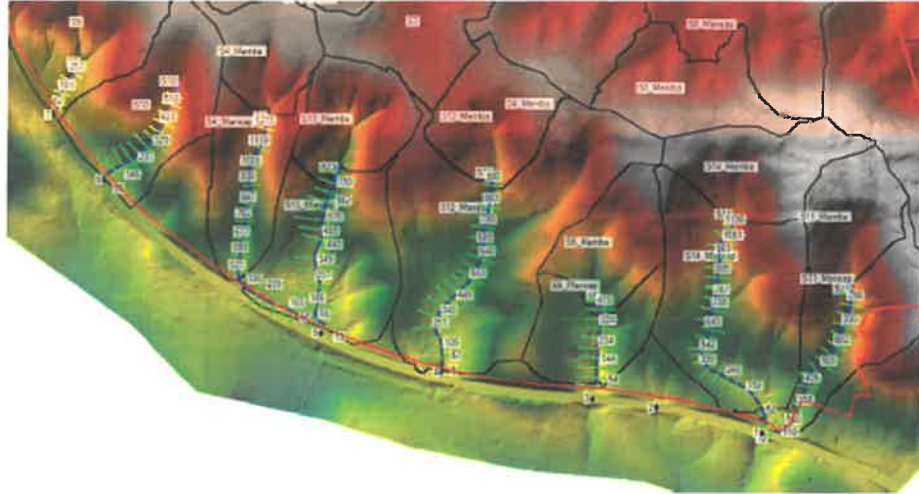
Şekil 3: Birleştirilmiş 0.5*0.5 lik Sayısal Yükseklik Modeli

3.3.1.2 Enkesitler ve Röleveler

Enkesitler, HEC-RAS 6.6'nın içinde yer alan Rasmapper aracı kullanılarak oluşturulan nihai SYM üzerinden alınmıştır. Çalışma alanında baz akımı olan bir akarsu olmadığı için batimetrik harita alımına ihtiyaç duyulmamıştır. Proje kapsamında her bir dereye kesit aralıkları 60 metreyi geçmeyecek şekilde 226 adet en kesit çıkarılmıştır.

Şekil 4: Kuzey Dereleri (S1, S2, S3, S6 ve S8)

Şekil 5: Güney Dereleri (S4, S5, S9, S10, S10, S11, S12, S13 ve S14)

Projenin Güney kısmında yer alan akarsuların mansap koşulunu Şanlıurfa – Adana otoyolunun geçişlerini oluşturan menfezler belirlemektedir (Şekil 6). Her bir menfezin rölevesi, giriş, çıkış ve yol üstü kotları alınmıştır. Alınan röleveler Ek-1’de verilmiştir.

Şekil 6: Şanlıurfa- Adana Otoyolunda Bulunan Menfezler

3.3.2 Manning Pürüzlülük Katsayısı

Proje alanının pürüzlülük katsayısı gözlemsel yöntemlerle uluslararası kabul görmüş abaklar kullanılarak belirlenmiştir. HEC-RAS Hidrolik Referans Kılavuzu'nda verilmiş olan sürtünme katsayılarında (Tablo 3-1), çalışma alanında yer alan dereleri temsil eden, doğal dere yataklarında içinde bir miktar bitki ve taş bulunan akarsular için pürüzlülük katsayısı; min: 0,035, ortalama: 0,045, maks: 0,05 olarak önermiştir (Şekil 7).

Table 3-1 Manning's n Values			
Type of Channel and Description	Minimum	Normal	Maximum
A. Natural Streams			
1. Main Channels			
a. Clean, straight, full, no rills or deep pools	0.025	0.030	0.033
b. Same as above, but more stones and weeds	0.030	0.035	0.040
c. Clean, winding, some pools and shoals	0.033	0.040	0.045
d. Same as above, but some weeds and stones	0.035	0.045	0.050
e. Same as above, lower stages, more ineffective slopes and sections	0.040	0.048	0.055

Şekil 7: HEC-RAS Hidrolik Referans Kılavuzu Tablo 3-1

Bir akarsu için hidrolik modellemede kullanılabilecek pürüzlülük katsayısı birçok faktöre göre değişebilmekte olup, akarsu kesiti üzerinde bir rasat ölçümü veya akım gözlem istasyonu olmadan bu çalışmada doğal topografya için pürüzlülük katsayısı $n = 0,045$ olarak kabul edilmiştir. Asfalt geçişleri $n = 0,02$ olarak alınmıştır.

Proje alanın topografyası dolayısıyla, çalışılan akarsuları havzanın en membaında yer almaktadır ve drenaj alanları 0.2 km^2 ve $5,5 \text{ km}^2$ arasında değişmektedir, yani proje alanında akarsuların büyük bir bölümü sürekli akışı veya belirgin bir dere yatağı olan akarsu formunda

değildir, ve mevsime göre çayırılık, bataklık veya çıplak arazidir; dolayısıyla akarsu yatağından numune alınarak pürüzlülük katsayısı belirleme yöntemi değerlendirilmemiştir.

3.3.3 Hidrolik Modelleme

Hidrolik modelleme çalışmalarında, çalışmanın yürütüldüğü tarihteki en güncel sürüm olan HEC-RAS 6.6 yazılımı kullanılmıştır. USACE nin geliştirdiği HEC-RAS programı dünya çapında en geniş kullanıcısı olan 1D&2D hidrolik modelleme yazılımlarından biridir. Ülkemizde HEC-RAS yazılımı DSİ projelerinde kabul görmektedir.

Çalışma kapsamında 14 ayrı dere çalışılmıştır. Memba sınır koşulu olarak hidrolojik çalışmalarda elde edilen 2 yıldan 1000 yıla kadar hesaplanmış yinelemeli taşkınların pik debileri kullanılmıştır.

Hidrolik çalışmalar, çalışma alanının topografik ve hidrolojik özellikleri değerlendirilerek 1 boyutlu ve kararlı akımlar (steady) kullanılarak yapılmıştır. Modelleme sonuçlarını gösterir hidrolik özet tabloları Ek-2 de verilmiştir. Hidrolik model altıkları ve CBS sonuçları elektronik ortamda ek olarak sunulmuştur.

Güneyde Şanlıurfa – Adana yoluna mansaplanan akarsuların mansap sınır koşulunu yol geçiş menfezleri oluşturmaktadır. Mansap sınır koşullarının belirlenmesi için alınan röleveler HY-8 yazılımıyla analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda yinelemeli taşkın debilerinin menfezin membaında oluşturacağı su yüksekliği belirlenmiştir. Her bir menfez ve yenileme debisi için hesaplanan su derinlikleri mansap kesitine bilinen su yüksekliği olarak tanımlanmıştır. HY-8 projesi elektronik olarak verilmiştir. Her bir menfez için belirlenmiş su yükseklikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 84: HY-8 Menfez Analizi Memba Su Seviyesi Sonuçları

	Yinelemeli Debiler için Su Seviyesi (m)							
	Q2	Q5	Q10	Q25	Q50	Q100	Q500	Q1000
Menfez-1	881.84	882.08	882.26	882.52	882.73	882.98	883.47	883.7
Menfez-3	881.27	881.4	881.49	881.62	881.74	881.85	882.07	882.15
Menfez-4	881.46	881.66	881.81	882.02	882.2	882.39	882.75	882.9
Menfez-5	874.4	874.62	874.78	875	875.19	875.4	875.81	875.99
Menfez-6	890.75	890.86	890.94	891.06	891.16	891.27	891.47	891.55
Menfez-7	899.58	899.71	899.8	899.93	900.04	900.16	900.37	900.45

Kuzey derelerinin (S1-S3) bir kısmı proje alanı dışına çıkmaktadır, bu alan yeni yapılaşan bir bölgedir ve yapılaşmanın dere güzergahını etkileyip etkilemediğinin tespiti ve proje alanının etüdü için 26.12.2024 tarihinde idare ile arazi gezisi gerçekleştirilmiş, yapılaşmanın proje alanı içindeki yayılım alanlarını etkilemeyeceğinin tespiti yapılmıştır. Arazi gözlemlerinde yol kazı ve dolgusunun akarsuyun güzergahını değiştirmeyeceği sonucuna varılmıştır.

Şekil 8: Proje Alanının Kuzeyinde Bulunan Yeni Yoldan Proje Alanının Görünümü

S1-S3 sistemi mansap koşulu, tespit edilmiş başka bir sınır koşulu olmadığından enerji eğimi (Normal Depth) olarak tanımlanmıştır.

3.3.3.1 Taşkın Yayılım ve Derinlik Haritaları

Proje kapsamında hazırlanmış olan hidrolik modelleme çıktıları olan Taşkın Yayılım ve Derinlik Haritaları HİD-3 ve HİD-4'te, ayrıca elektronik olarak ekte verilmiştir.

4. TAŞKIN KONTROLÜNE YÖNELİK TEDBİRLER

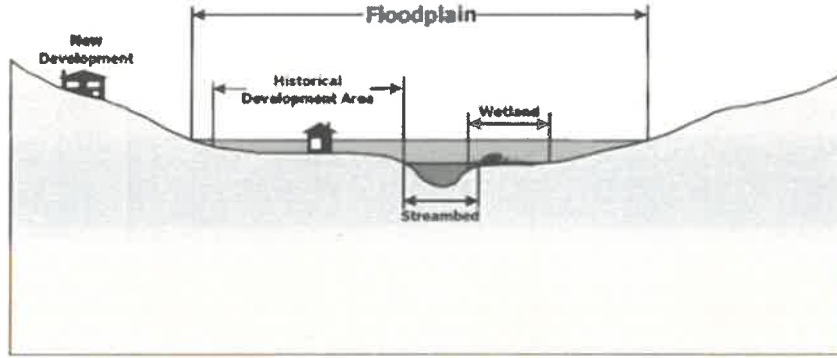
Taşkın; bir akarsuyun çeşitli sebeplerle yatağından taşması veya şehir kanalizasyon şebekelerinden kaynaklananlar hariç olmak üzere, normal şartlar altında kuru olan bir alanın geçici olarak sularla kaplanması sebebiyle tarım arazilerine, ekonomik aktivite alanlarına, yerleşim yerlerine, altyapı tesislerine ve ekolojik çevreye zarar vererek o bölgedeki ekonomik ve sosyal faaliyetleri kesintiye uğratan bir doğal olaydır. Bu olayın insana ve doğaya maddi ve manevi zarar veren bir afet olayına dönmesinde insanların yerleşim alanlarını ve altyapılarını inşa ederken yaptığı tercihlerin de payı vardır.

Taşkın zararlarının minimize edilmesi için alınabilecek yapısal veya yapısal olmayan önlemler aşağıda açıklanmıştır.

4.1 Yapısal Olmayan Tedbirler

Taşkın öncesinde, taşkın riskini azaltmaya yönelik öneriler değerlendirilirken, yapısal önlemlerin yanı sıra, taşkın yatağı yönetimini baz alan öneriler ve doğa temelli çözümler değerlendirilmelidir.

Taşkın yatağı yönetimi temel olarak taşkın yayılımının, oluşum karakteristiklerinin ve risklerinin en doğru şekilde belirlenmesinden sonra taşkın yataklarında yapılaşmanın planlanması ve kontrol altına alınmasıyla paralel olarak taşkın riskini en aza indirebilecek mühendislik çözümlerinin belirlenmesinden oluşur.

Şekil 9: Akarsu yatağı, taşkın yatağı, mevcut ve yeni yapıların görseli

Taşkın yatağı yönetiminin özünde taşkın yatağına müdahale olmaması, bu alanın akarsuyun drenajına tahsis edilmesi veya müdahaleleri minimuma indirip, akarsu ve taşkın yatağının doğal dengesi içerisinde muhafaza edilmesi yer almaktadır. Bu projenin temel hedeflerinden biri imara açılacak yeni alanlarda taşkın yataklarını belirleyerek, mümkünse müdahalenin minimumda tutulması, değilse de uygun mühendislik çözümleri ile taşkın riskinin minimuma indirebilecek çözümlerin ortaya konmasıdır.

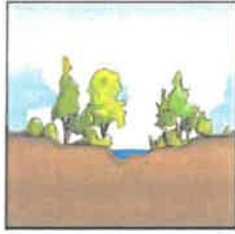
ARAZİ KULLANIMI

Gerçekleştirilen hidrolojik ve hidrolik çalışmalarından elde edilen verilerle taşkın tehlikesi arz eden alanlarda arazi kullanımı kısıtlarına gidilmesi yaşanabilecek taşkın zararlarından insanları korumanın en etkili yöntemlerinden biridir. Pahalı yapısal önlemler yerine, yeni imar alanları belirlenirken yerleşim sınırlarının taşkın yayılım haritaları göz önüne alınarak hazırlanması ileride taşkın sebepli yaşanabilecek sorunların önüne şimdiden geçmek için alınabilecek en temel önlemdir.

SULAK ALANLAR

Sulak alanların yeniden tesisi ve mevcut sulak alanların tespit edilerek korunması, taşkın yönetimi açısından kritik öneme sahiptir. Taşkın ve sediment ötelemesi sulak alanlarda doğal bir şekilde gerçekleşir.

TAŞKIN YATAĞI MUHAFAZASI VE RESTORASYONU

Bozulmamış taşkın yatakları, taşkın sularını depolayarak, erozyonu azaltarak, su kirliliğini filtreleyerek ve yaşam alanı sağlayarak su yollarının sağlıklı kalmasına yardımcı olmaktadır. Öncelik, bu alanların yapılaşmaya kapanması veya yapılaşma olacaksa planlı, taşkın taşınımını (konveyansını) etkilemeyecek şekilde olmasıdır. Taşkın yatağı bozulmuşsa, taşkın yatağı restorasyonu, taşkın yatağını su yoluna yeniden bağlayarak bu doğal işlevlerin bazılarını yeniden inşa eder.

REKREASYON ALANLARI

Taşkın yataklarının özellikle şehirleşmiş bölgelerde değerlendirilebilmesinin en güzel örneklerinden biri, taşkın yataklarının bir hat boyunca yeşil alan, rekreasyon alanlarına çevrilmesidir. Taşkın yataklarının bu yönüyle kullanımı hem şehrsel olarak çok büyük bir değer katmakta, hem de akarsu yatağı ve çevresinin taşıma kapasitesinin (konveyans) genişletilmesini sağlamaktadır.

LOKAL YAĞMURSUYU DEPOLAMA – BİRİKTİRME ALANLARI

Bölgenin topografik yapısına bağlı olarak şehir içi yağmursularını bir biriktirme havuzunda bekleterek, bu suların zamana yayılarak deşarjı, ana mecrada pıkların kırılmasında ve özellikle şehirleşmiş bölgelerin taşkınlarını yönetmekte çok büyük etkisi olmaktadır. Bu alanlar ayrıca belli miktarda su depoladıkları için rekreasyon alanlarının içerisinde tesis edilebilmekte, rekreasyon alanının bir parçası olabilmektedir. Bu alanlar ayrıca özel bitki türlerinin havuzlarda tesisi ile su kalitesini önemli oranda iyileştirmektedir.

Şekil 10: Yağmursuyu öteleme havuzu örneği

Yukarıda yer alan örnekler geniş ölçekte (alt havza, mikro havza gibi) etkili olabilecek önlemler olmakla beraber, mikro ölçekte (mahalle, yerleşim birimi gibi) alınabilecek bazı önlemler aşağıda sıralanmıştır:

Yağmur bahçeleri: Yağmur bahçesi, çatılardan, kaldırımlardan ve sokaklardan gelen akışı toplayan ve emen sığ, bitkilendirilmiş bir havzadır. Yağmur bahçeleri, yağmur suyu akışını azaltmak ve arıtmak için evlerin ve işyerlerinin etrafına eklenebilir.

Yeşil Çatılar: Yeşil çatılar temel olarak, yağmuru emerek akışı azaltır, bu vesileyle şehir altyapısına giren yağmursuyu miktarı azalır. Ayrıca binanın soğutulması için enerji maliyetlerini de azaltabilir.

Yağmursuyu Hasadı: Yağmur suyu hasadı sistemleri, daha sonra kullanılmak üzere yağmur suyunu toplar ve depolar. Akışı yavaşlatır ve kullanım suyuna olan talebi azaltabilir.

Geçirgen Yüzeyler: Geçirgen kaldırımlar daha fazla yağmurun toprağa emilmesini sağlar. Yaygın türleri arasında geçirgen beton, gözenekli asfalt ve birbirine geçen kaldırım taşları bulunur. Geçirgen kaldırımlar en yaygın olarak otoparklar ve yol kenarları için kullanılır.

Vejetasyonun ve ağaçlandırmanın artırılması: Bitki örtüsü, yağmur suyunu dallarda ve yapraklarda yakalayıp ve buharlaşmayı artırarak yağmur suyu akışını azaltır.

Lokal Yağmursuyu biriktirme alanları: Yağmur suyu hendeği, yağmur suyunu depolamak ve filtrelemek için yapılmış yeraltı sızdırma yapısı da içeren bir yapıdır, lokal olarak yağmur suları bu hendeklere yönlendirilir ve bekletme havuzlarında olduğu gibi ötelenerek yağmursuyu hattına verilir. Ağaç hendekleri, yağmur suyunu yönetmek için sınırlı alana sahip sokaklara ve otoparklara eklenebilir.

4.1.1 Çözüm Önerileri ve Değerlendirme

Proje alanı topografik yapısı itibarıyla mikro havzaların ve 5,5 km² ye kadar küçük havzaların teşkil ettiği parçalı bir yapıya sahiptir, tek bir metotla proje alanında olası taşkın zararlarını önüne geçmenin bir yolu yoktur.

Taşkın zararlarını tam olarak önlemenin bilinen tek yolu taşkın yataklarının yerleşime açılmaması ve dere güzergahlarına inşa edilecek altyapının (yağmursuyu hattı, menfez köprü gibi) kapasitesinin hidrolik modeller vasıtasıyla dikkatli bir şekilde tayin edilmesidir. Çalışma alanında alınabilecek yapısal olmayan önlemlerin başında arazi kullanımı kontrolü ile taşkın yataklarında yerleşime izin verilmemesi gelmektedir. Taşkın yataklarının, yeşil alan ve rekreasyon alanı olarak da değerlendirilebilmesi yerleşim alanı için artı değer sunmaktadır.

Alınabilecek bir diğer tedbir; yağmursularının membada toplanarak geciktirme havuzlarında depolanarak akarsu yataklarına ötelenerek verilmesidir. Bu yöntemle yerleşim birimlerinde (parsel veya ada bazında) toplanan yağmur suları bir depolama havuzunda biriktirilir ve mansaba ötelenerek bırakılır. Bu yöntem sistematik bir şekilde uygulandığında, mansaptaki toplanma sürelerini geciktirir ve pik debinin ötelenmesine katkı sunarak, dere yataklarında taşkın kontrolü açısından oldukça etkili bir tedbir olarak çalışır. Bu alternatifte de biriktirme yapısı çevresi rekreasyon alanı olarak kullanılabilme olanağı sunar.

4.2 Yapısal Tedbirler

Yapısal olmayan tedbirlerle gerekli önlemin alınamadığı yerlerde yapısal taşkın kontrol tedbirleri alınabilir. Yapısal taşkın kontrol tesisleri, taşkın sularının derinliğini arttırarak, akış alanını daha dar bir kesite sığdırmayı amaçladığından, suyun hızı artmakta ve sedimentasyon, kıyı, taban oyulmaları gibi problemlere sebebiyet verebilmektedir. Bu sebeple yapısal önlemlerin alındığı yerlerde, yağışlar öncesi ve sonrası kontrollerin ve bakım onarımlarının düzenli olarak yapılması büyük önem arz etmektedir.

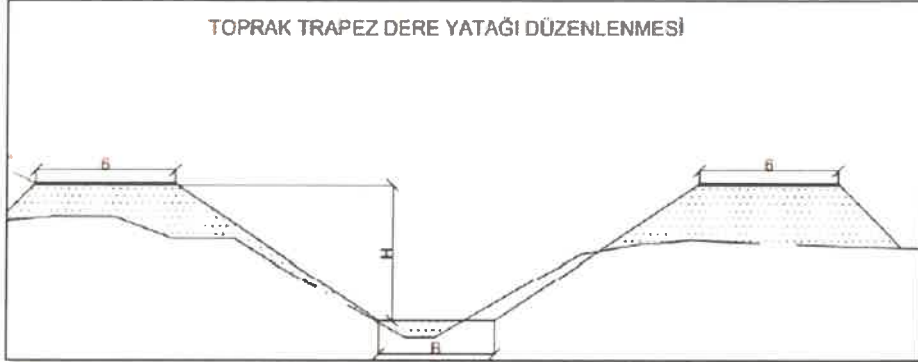
Tasarım yapılırken DSİ'nin 03.05.2019 tarihli "Taşkın ve Rüşubat Kontrolü Yönetmeliği" Madde 10-1 baz alınacaktır.

Bunun yanında yapısal önlemlerin boyutlandırılması aşaması hidrolik modeller aracılığıyla desteklenerek, ıslahlı durumda akarsuyun akış koşulları değerlendirilmeli kıyı, taban oyulması vb. konularda önlemler alınmalıdır.

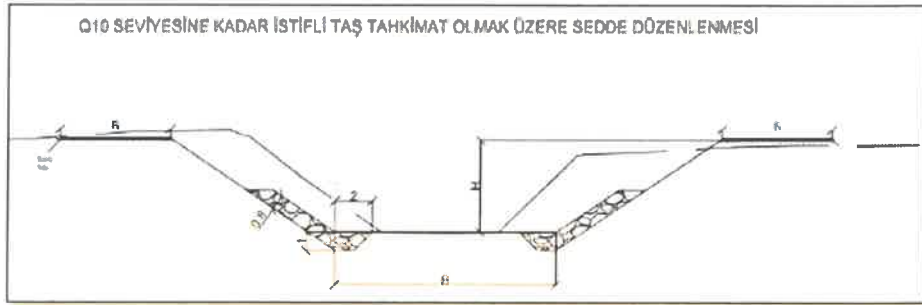
4.2.1 Çözüm Önerileri

Proje alanının eğim yapısı itibarıyla kuzey derelerinde hibrit trapez kesit, boyutlara bağlı olarak su hızı ve sürüklenme gücü limitleri aşması durumunda taş tahkimatlı sedde uygulanması alternatifleri değerlendirilebilir.

TOPRAK TRAPEZ DERE YATAĞI DÜZENLENMESİ

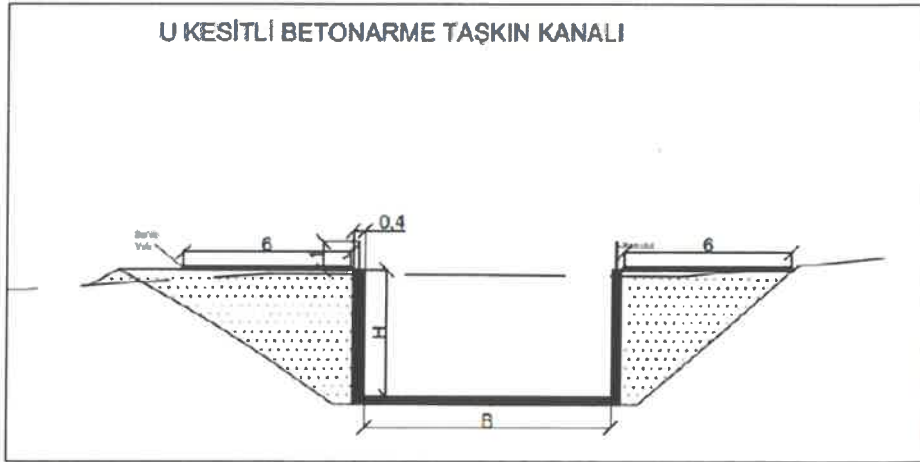

Q10 SEVİYESİNE KADAR İSTİFLİ TAŞ TAHKİMAT OLMAK ÜZERE SEDDE DÜZENLENMESİ

Güney derelerinde, eğim ve topografik yapısı itibariyle trapez kesit, istifli taş tahkimatlı sedde veya yol ile birlikte uygulanacaksa u-kesit beton, kargir duvar gibi alternatifler değerlendirilebilir. Projelendirmesi aşamasında taban oyulmalarının engellenmesi için brit, taban kuşağı gibi eğim kırıcı yapılar değerlendirilmelidir.

U KESİTLİ BETONARME TAŞKIN KANALI

4.2.2 Memba, Mansap Islah Önlemleri

Proje alanı topografyası itibariyle mikro havzalar ve 5km ye kadar olan küçük havzalardan teşkilidir, hidrolojik ve hidrolik tahkikler 0.2 km2 lik havza alınından başlatıldığı, ve proje alanı derelerinde rüsubat taşınımı problemi gözlenmediği için ek bir memba veya yukarı havza önlemi düşünülmemiştir.

4.2.3 Hidrolik Hesaplar

Proje alanı içinde yer alan derelerin hidrolik tabloları (Q_{500}) Ek-2'de verilmiştir.

4.2.4 Değerlendirme

Hidrolojik ve hidrolik modellemenin yapıldığı proje alanı imara açılacak bir alan olduğundan, gelecekte yaşanması muhtemel maddi ve manevi zararların önlenmesi için planlamaların bugünden yapılması büyük önem teşkil etmektedir.

Proje topografyası, bir tepe üzerinde yer alan, mikro havzalardan teşkil olduğundan, doğal halinde taşkın tehlikesi açısından potansiyel bir tehlike olarak göze çarpmamaktadır. Ancak, imara açıldıktan ve yapılandıktan sonra mevcutta tarım alanı ve bitki örtüsü ihtiva eden toprak infiltrasyon kapasitesini kaybedecek hem akış miktarı hem de hızı artacaktır. Yapılaşmanın tamamlanmasından sonra taşkınların insanlara ve altyapıya verebileceği zarar, yapılaşmanın nerede olduğu ve taşkın zararlarının minimuma inmesi için alınmış önlemlere bağlı olarak değişecektir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

İşbu raporda, gerçekleştirilen hidrolojik ve hidrolik etütler, arazi etütleri ve idare ile yapılan görüşmeleri neticesinde çalışma alanının mevcut durumda farklı yineleme aralıkları için taşkın yayılım sınırları ve derinlikleri belirlenmiştir. Planlama aşamasında olan imar alanları için öncelikle 4.1. Bölümde anlatılmış olan yapısal olmayan tedbirlerin alınması, eğer yapısal olmayan önlemler alınamıyorsa, 4.2. Bölümde anlatılan yapısal tedbirlerin alınmasının uygun olacağı görülmüştür.

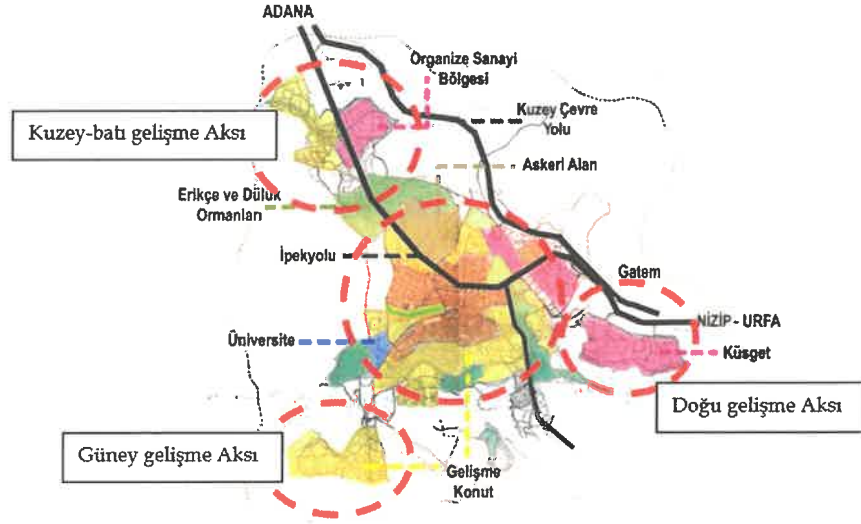
8. PLAN AMACI VE GEREKÇESİ

Dünya üzerinde yer alan kentlerde sanayi devriminin yaşanması ile birlikte 20. Yüzyılın ikinci yarısında itibaren üretim şekillerinde gelişim ve değişimlerin yaşanması, bu süre içerisinde üretim biçimlerine paralel olarak ulaşım, iletişim ve teknolojik gelişmelerin yaşanması ile birlikte kentlerin gelişiminde değişiminde, büyümesinde ve gelişmesinde de değişimler yaşanmıştır. Dünyada yaşanan gelişmeler ile birlikte Gaziantep il bütünü ve özellikle kent merkezinde kentsel mekânda ve kent makro formunda değişimler ve gelişmeler hızlı bir şekilde gelişme göstermiştir.

Kentlerde yaşanan yayılmayla birlikte çevresel, ekonomik ve sosyal maliyetlerin arttığı gözle görülür bir kriter olarak göze çarpmaktadır. Gaziantep il bütünü de ilk planlı çalışma 1930 yıllarda Herman Jansen ile başlamıştır. Yapılan bu planlama çalışması ile birlikte kentin güney ve kuzeyinde işçi konutlarına yer verilmiştir. Bu plan kararlarının kentin gelişmesini yönlendirmesi açısından önemli etkileri olduğu söylenebilir. Yapılaşma yasağı getirilen Değirmicem, İncilipınar, Sarıgüllük gibi Alleben deresinin çevresindeki bağ bahçe düzenindeki tarımsal alanların korunmasını sağlamıştır.

Ülkemizde ve sanayi rollerinin biçildiği kentlerimizde 1950 yıllardan sonra kente göç dalgasının yaşanması ile Karşıyaka mahallesi oluşmuştur. 1950 yıllardan sonra göç dalgasıyla birlikte gelen ülke vatandaşları genel düşük gelirli olup bunlar Karşıyaka ve Düztepe civarına yerleşmiş ve burada yer seçmişlerdir. Kente yapılan göçler sonrasında nüfus her geçen yıl artarak devam ettiği gibi 1935 yılında kent planında öngörülen gereksinimler ve ihtiyaçları karşılayamadığı gibi düzensiz yapılaşmalar artmıştır. Buna bağlı olarak kent merkezinde artan ve dıştan göçle gelen nüfusun ihtiyaç ve gereksinimleri de her geçen yıl artarak devam etmiştir.

1950 yıllardan sonra yapılan planlama faaliyetlerinde Gaziantep ilinin coğrafi konumu önemli olması, sınır kapılarına yakın olması ve ipek yolu ticaretinin geçmişten günümüze kadar hala devam etmesiyle birlikte sanayi kenti modeli rol olarak biçilmiştir. Sanayi kenti kapsamında yapılan imar planı çalışmasında Gaziantep ilinin kuzeyinde organize sanayi bölgesi ve gelişme konut alanı, doğusunda GATEM ve KÜSGET çalışma alanları ve kent merkezinde ise batısında ve güneyinde de gelişme konut alanları plan kararlarının alındığı görülmektedir. Sanayi alanlarının gelişimine ve hammadde taşınması amacıyla kente dinamik kazandırması amacıyla E-90 karayolu kurgulanmıştır. Söz konusu planlama faaliyetinin projeksiyon nüfus yılı yaklaşık 2000' li yıllara dayanmaktadır.

Harita 13:Gaziantep İl Bütünü 1950 sonrası imar planı

Kaynak: Gaziantep Kenti Planlama Deneyimleri Üzerine Bir Süreç Değerlendirmesi (M. S. YENİCE, Tülay K.Y.)

Ülke çapında 1970 yılları sonrasında düzensiz yapılaşmaların tüm kentlerde artması ve imar aflarının yaşanması sonucunda kentlerimizin çoğunluğunda çarpık yapılaşmalar hızla artmıştır. Ülke genelinde yaşanan bu gelişmeler Gaziantep kent merkezini ve kent planlarını hayli derinden etkilemiştir. Kentsel anlamda planlı gelişmeler yaşanması amacıyla yapılmış tüm planlar ve buna bağlı olarak tüm kararlar Gaziantep ilinin bölge içerisinde dinamik bir güç olması ve çekim kuvvetinin bir hayli fazla olması nedeniyle bitmek bilmeyen bir göç dalgasına maruz kalmasına sebep olmuştur.

İnsanlar yaşadıkları mekan olarak kentsel alanda ve kentte yaşayan diğer kullanıcılar ile farkındalık düzeylerinin oluşmasında kentsel mekanın çeşitliliği, altyapısının yeterliliği, kentsel ve sosyal donatı alanı anlamında erişilebilirliğinin ve mekânsal ilişkisinin fazla olması, kentsel alanda yer alan tüm kullanımlara açık ve yeşil alanlar vasıtasıyla erişilebilirliğinin fazla olması kentsel farkındalığın yanı sıra yaşanabilirliği de üst seviyeye çıkarmaktadır.

Bahse konu alanın incelendiğinde ve fiziki mekan açısında değerlendirildiğinde;

- Söz konusu alan ve çevresinde oldukça kuvvetli ve sadece planlama alanına özgü değil il bütününe yakından ilgilendiren Adana-Gaziantep-Şanlıurfa Otoyolu başta olmak üzere güçlü ulaşım bağlantıları yakınında yer almakta,
- Ulaşım bağlantılarının mevcut imar planında istenilen kurguda ihtiyaca cevap verecek düzeyde olmaması,
- Alan içerisindeki fiziki coğrafyanın irdelenmesi ve incelenmesi neticesinde doğal eşiklerin yer alması,

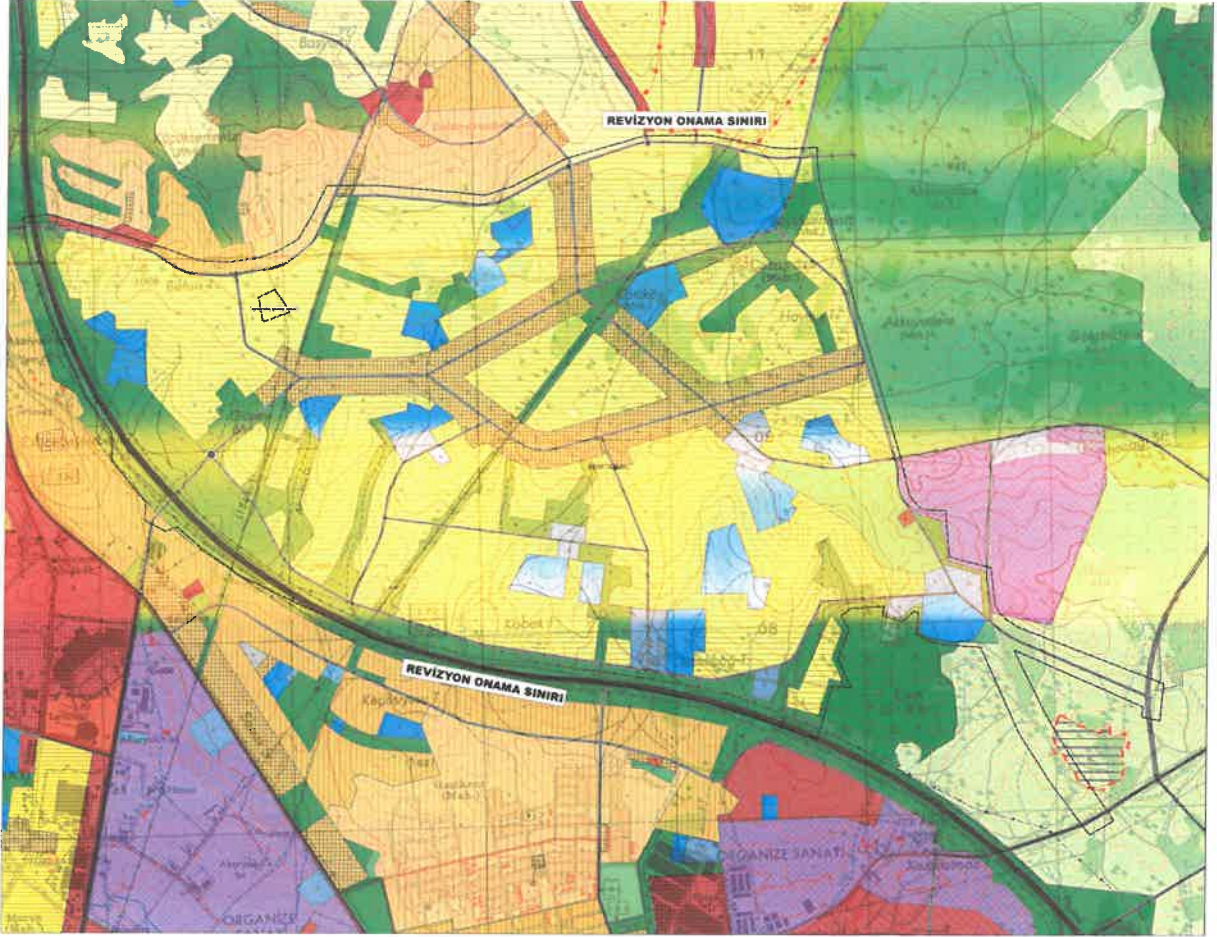
- Ülke genelinde yapılan kalkınma planları ve yatırımlar neticesinde Gaziantep ilinin önemli bir konumda olması,
- Yapılan yatırımlar neticesinde sanayi, ve ticaret hacminde sürekli olarak artışın yaşanması,
- Ülke genelinde, bölge düzeyinde ve il bütününde yapılan yatırımların artarak devam ederek kalifiye eleman ihtiyacının artarak devam etmesi sonucunda ülke ve bölge düzeyinde çekim kuvvetinin artması,
- Bölge düzeyinde il bütünüünün sürekli olarak ivme kazanması sonucunda planlama bölgesine ve çevresine sürekli olarak göçlerin yaşanması sonucunda oluşabilecek altyapı yetersizliği ve mülkiyet problemlerinin yaşanma öngörüsü,
- Planlama alanı çevresinde doğal kısıtlayıcıların bulunması,
- Yapılacak imar planı çalışması ile mevcut imar planları ile çevresel ilişkinin sağlanarak bütünlük, sürekliliğin sağlanarak ileride yapılacak kamusal ve özel sektörde yatırımlarda oluşabilecek zararların en aza indirilmesi amacı,
- Alınan tüm kararlar ile imar planı çalışmalarında ekolojik denge kurgusunun yapılması ve planlama kademelenmesinin sağlanarak güncel mevzuata uygun hale getirilmesi,
- Kentsel bütünlük ve sürekliliğin sağlanarak planlama alanı ve çevresinde konut ihtiyacının, karma kullanım alanlarının, sosyal altyapı ev dengesinin sağlanarak tarımsal alanlardaki yapılaşmaların önlenmesi,
- Planlama alanı çevresinde sit alanları, orman alanları gibi fiziksel kısıtlayıcıların tahribatının önlenmesi,

gibi sebepler neticesinde imar planı çalışması hazırlanmıştır. Hazırlanan imar planı çalışmasıyla birlikte bahsedilen gerekçelerin bütününe hitap edecek çözümler getirildiği gibi belediyelerin hizmetlerinin daha hızlı ve etkin bir şekilde sağlayabileceği belediye hizmet alanları düzenlenmiştir. Alanda düşünülen belediye hizmet alanları ile yerel yönetimlerin mevcutta yaşayan ve ilerde yaşaması öngörülen nüfusun yaşayacağı problemlere anında cevap vereceği gibi sosyal ve kültürel anlamda yapılacak yapılarda sosyal etkinliğin artırılması amaçlanmaktadır.

9. MEVCUT İMAR PLANLARI

9.1. MEVCUT 1/25000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI

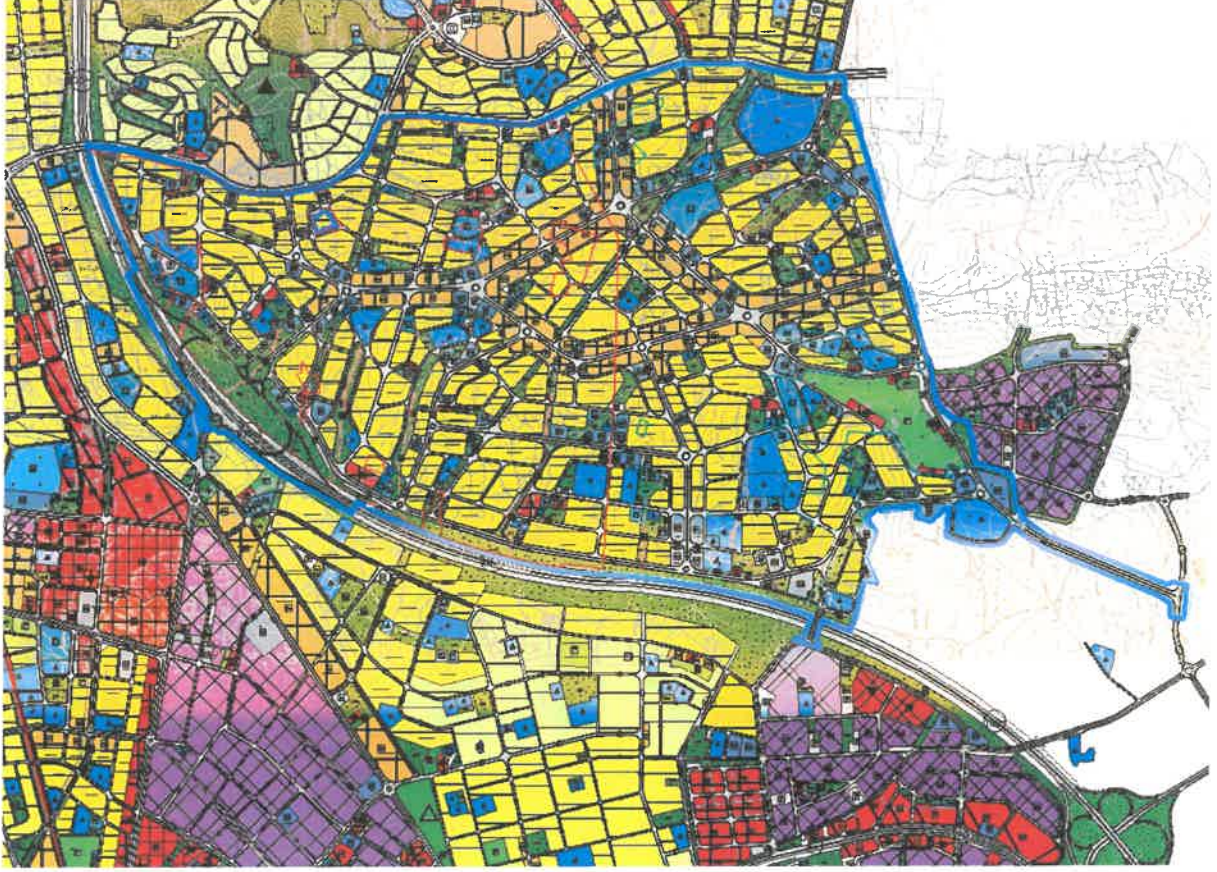
Gaziantep Büyükşehir belediyesince onaylanan 1/25000 ölçekli nazım imar planında söz konusu planlama sahası; konut, ticaret+konut, ticaret, sosyal donatı alanları ile açık ve yeşil alanlar olarak görülmektedir.

Harita 14: Mevcut 1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı

9.2. MEVCUT 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI

Gaziantep Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanan ve yürürlüğe giren mevcut 1/5000 ölçekli nazım imar planında söz konusu planlama alanı; konut, ticaret+konut, ticaret, sosyal donatı alanları ile açık ve yeşil alanlar olarak görülmektedir.

Harita 15: Mevcut 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı

10.ÖNERİ İMAR PLANI

10.1. PLANLAMA ALANI YAPILAŞMA KARARLARI

Bahse konu alan içerisinde yer alacak nüfusun nazım imar planındaki yoğunluğuna göre yaklaşık 107.000 kişi olacağı öngörülmektedir. Söz konusu planlama alanı yaklaşık 966 Ha' lık alanda ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği standartlarına uygun olarak sosyal donatı alanları planlanarak hazırlanmıştır.

10.2. ÖNERİ 1/25000 ÖLÇEKLİ REVİZYON VE 1/5000 ÖLÇEKLİ İLAVE REVİZYON NAZIM İMAR PLANI

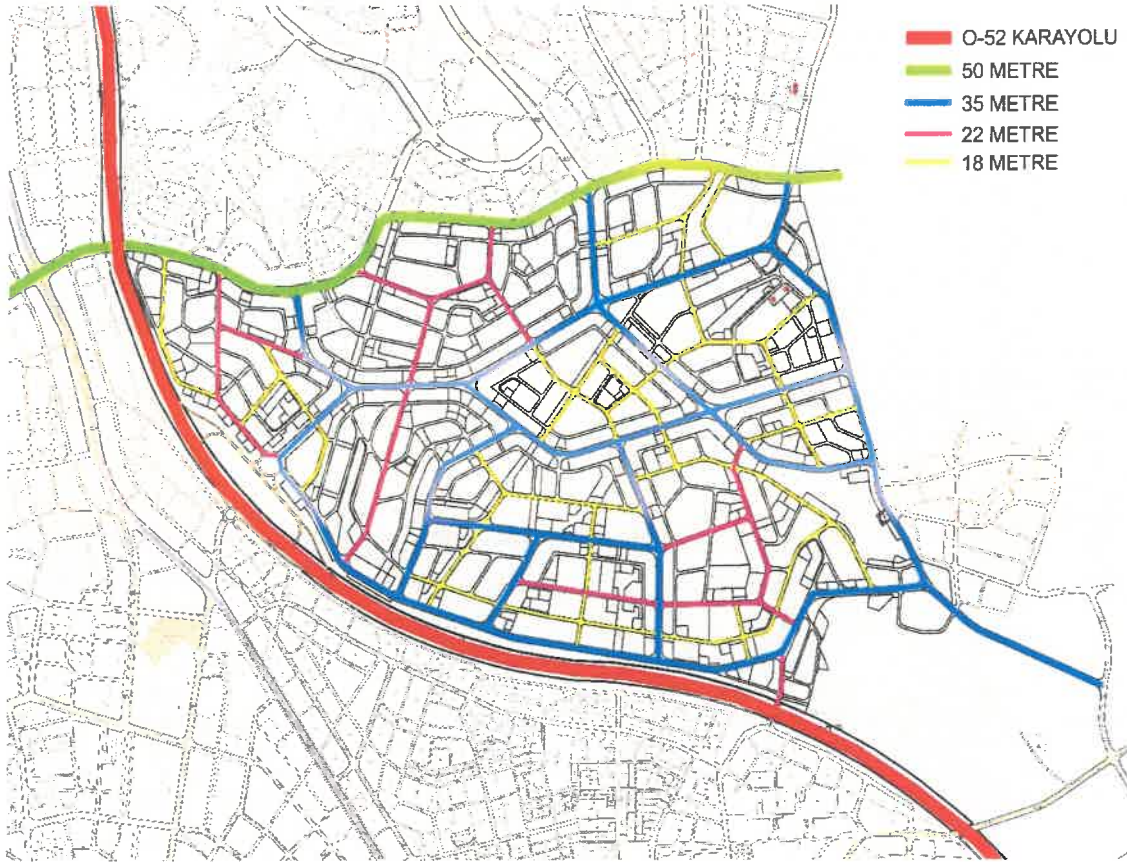
Bahse konu alanda imar planı revizyon ile;

- İl ve ilçe bütününde barınma ihtiyacının karşılanması amacıyla konut alanları ve ticari fonksiyon sürekliliğinin, canlılığının ve devamlılığının sağlanarak kentsel mekânda bölgesel çekim kuvvetinin oluşturulması amacıyla ticaret+konut alanlı karma kullanım alanları,
- Belediye hizmetlerini daha etkin, verimli ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla Belediyesi Hizmet Alanları (Büyükşehir Belediyesi Hizmet Alanları),
- Planlama alanı içerisinde yer alan nüfus için ilgili mevzuatlardaki erişim mesafelerine uygun mahalle ölçeğinde eğitim alanları, sağlık alanları, ibadet alanları, sosyal ve kültürel tesis alanları ile açık ve yeşil alanların kurgusu olacak şekilde park alanları,
- Tüm planlanan sosyal donatı alanları bitişğine geniş otopark alanları bırakılarak, yol kenarına araç parklanmalarının önüne geçilmesi hedeflenmiş ve bu doğrultuda planlama çalışması yapılmıştır.

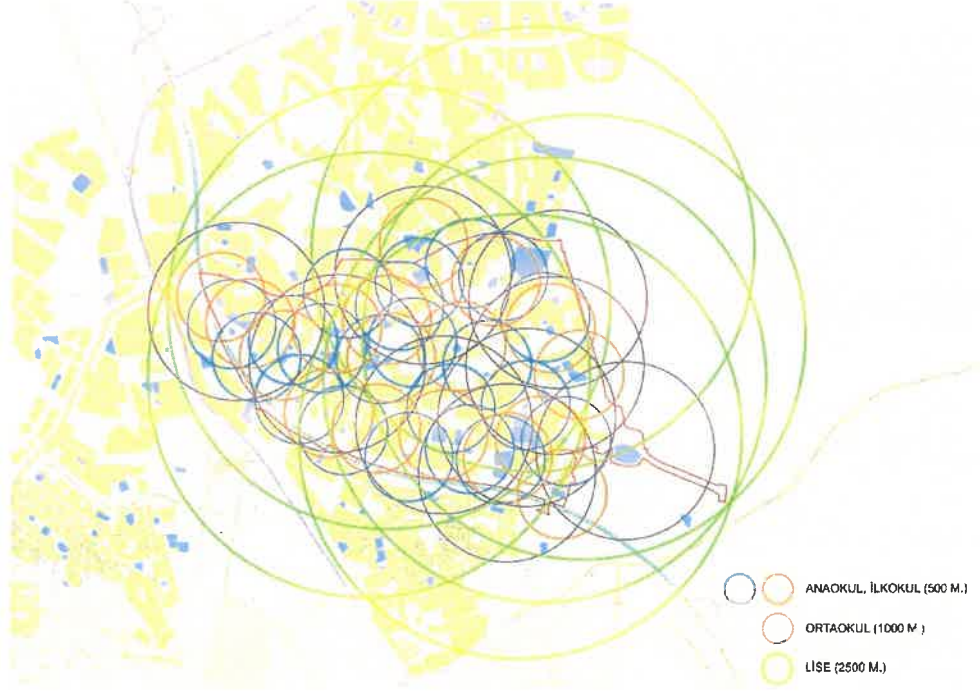
Harita 16: Mahalle ölçeğinde, erişilebilirlik, kurum görüşleri ve topografyaya uygun olarak hazırlanmış olan planlama çalışmasından bir bölge

Planlama alanında yakın çevresi ve kent bütünündeki ulaşım bütünlüğü ve sürekliliğinin sağlanması amacıyla farklı kentsel odakları birbirine bağlayacak nitelikte yeni ulaşım önerileri getirilmiştir. Söz konusu alan içerisinde planlanan ulaşım ağlarının, kentin ve bölgenin ihtiyacını karşılaması ve planlama çalışmasının getirdiği öneri nüfusun alan içerisinde erişilebilirliği sağlaması hedeflenmiştir.

Harita 17: Planlama alanındaki ulaşım bağlantıları

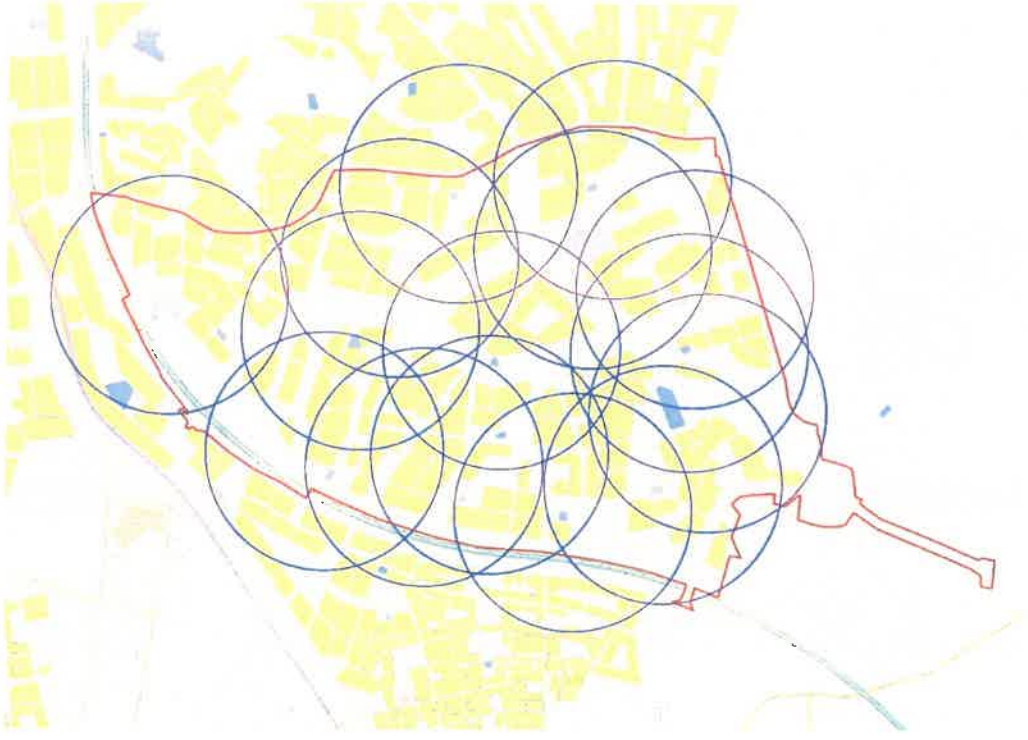
Planlama ilke ve esasları doğrultusunda hazırlanmış olan söz konusu planlama çalışması içerisinde yer verilen, erişim ve yönetmeliklere uygun olarak hazırlanmış olan kentsel ve sosyal teknik altyapı alanları ve açık yeşil alan kurgusu aşağıdaki görsellerde yer almaktadır.

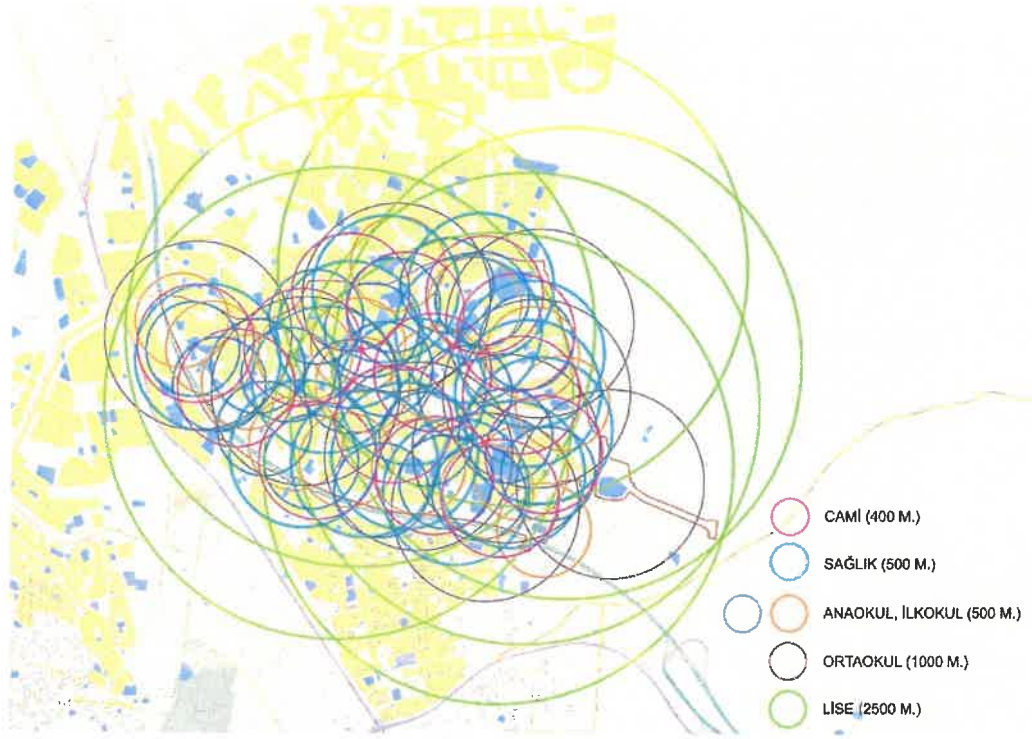
Harita 18: Eğitim Alanları İlişkisi

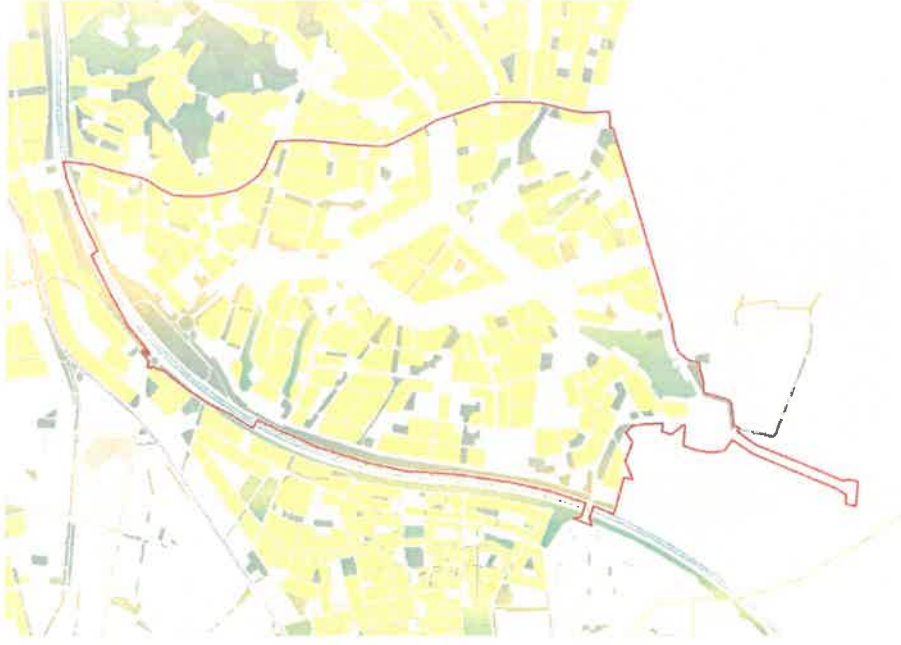
Harita 19: İbadet Alanları İlişkisi

Harita 20: Sağlık Alanları İlişkisi

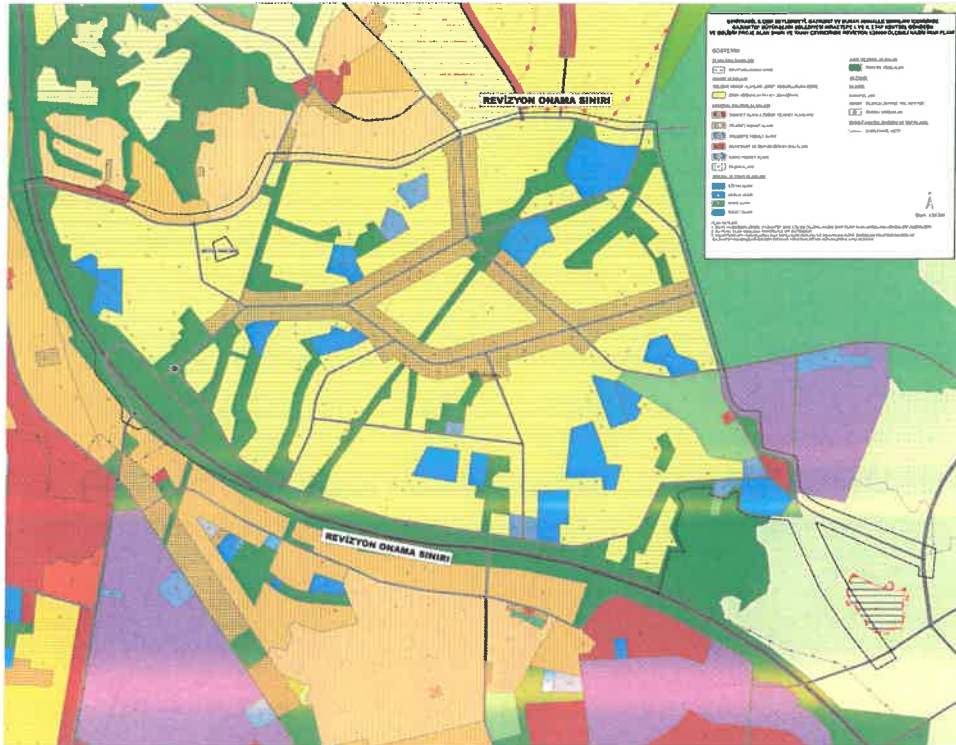

Harita 21: İbadet, Eğitim, Sağlık Alanları İlişkisi

Harita 22: Yeşil Alanlar Mekânsal dağılımı

Söz konusu alanda sürdürülebilir, planlı, çevresine ve kent bütününe uyumlu kentsel alan oluşturabilmek amacıyla plan ana kararlarına, çevresindeki mevcut plan ve dokuya, kurum ve kuruluş görüşlerine uygun olarak konut, ticaret+konut, ticaret, sosyal donatı alanları ile açık ve yeşil alanlar şeklinde ilave+revizyon nazım imar planı hazırlanmıştır.

Harita 23: Öneri 1/25000 Ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı

Harita 23: Öneri 1/5000 Ölçekli İlave Revizyon Nazım İmar Planı

11.PLAN NOTLARI

1/25000 PLAN NOTLARI

1. Bu plan revizyonunda Gaziantep 2040 1/25.000 ölçekli nazım imar planı plan uygulama hükümleri geçerlidir.
2. Bu plan, plan açıklama raporu ile bir bütündür.
3. Belirtilmeyen hususlarda 3194 sayılı imar kanunu ile bu kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerin ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nin hükümlerine uyulacaktır.

1/5000 PLAN NOTLARI

1. 1/5000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANINDA ÇEŞİTLİ ARAZİ KULLANIM VE YERLEŞME ALANLARINA AİT SINIRLAR ŞEMATİK OLARAK GÖSTERİLDİĞİNDEN, BU PLAN ÜZERİNDEN ÖLÇEĞİ İLE ÖLÇÜ ALINAMAZ VE YER TESPİTİ YAPILAMAZ.
2. PLANLAMA ALANINDA 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANINA DAYALI PARSELASYON PLANI ONANMADAN UYGULAMAYA GEÇİLEMEZ.
3. BU PLAN, PLAN AÇIKLAMA RAPORU İLE BİR BÜTÜNDÜR.
4. BELİRTİLMİYEN HUSUSLARDA 3194 SAYILI İMAR KANUNU İLE BU KANUNA GÖRE ÇIKARILAN YÖNETMELİKLERİN VE GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İMAR YÖNETMELİĞİ'NİN HÜKÜMLERİNE UYULACAKTIR.

İrfan DOĞAN
A Grubu Şehir Plancısı
Kart No: 0897 Oda No: 945
Diploma No: 79-21770
İşyeri Tescil No: 1869